

Wokół nas s. 4

Specjalista  
od szopek

Wokół nas s. 5

Szkoła  
z tradycjami

Sport s. 7

Wigilia  
u Bębenków

# TYGODNIK Brzesko-Bochnia

POLSKA THE TIMES  
**GAZETA  
Krakowska**

Środa  
24 grudnia 2008

www.naszemiasto.pl  
Napisz do nas:  
tygodnikbb@gk.pl

BOCHNIA • BRZESKO • CZCHÓW • BORZĘCIN • DĘBNO • DRWINIA • GNOJNIK • IWKOWA • ŁAPANÓW • LIPNICA • MUROWANA • TRZCIANA • NOWY WIŚNICZ • RZEWAWA • SZCZUROWA • ŻEGOCINA

# Piękne jasełka z sercem w tle



## Pomoc Świąteczny kiermasz

Świąteczny kiermasz zorganizowano w ZS nr 1 w Brzesku. Dochód został przeznaczony na pomoc rodzinie Janików z Tymowej.  
Strona 2

## Straż Pożarna Nowe garaże

Będą szybciej na miejscu pożaru. Właśnie zakończyła się modernizacja garaży w Komendzie Powiatowej PSP.  
Strona 4

## Edukacja Blżej ekologii

W Łapanowie podsumowano i zakończono VI Gminny Sejmik Ekologiczny.  
Strona 5

## Kultura Czytali baśnie

Przez 24 godziny czytali baśnie wigilijne. Maraton zorganizowała Agata Podłęcka ze SP nr 2 w Brzesku.  
Strona 6

## Kultura Piękne szopki

Znamy autorów najpiękniejszych prac, które napłynęły na gminny konkurs „Szopki i ozdoby choinkowe” w GCKCZiS.  
Strona 6

## Sport Młodzi na boisku

Rosną młode talenty w szczypiorniaku. Odkryto je podczas turnieju piłki ręcznej grup naborowych.  
Strona 7

► Do tego przedstawienia uczniowie z Łazów przygotowywali się długo i sumiennie. Nie tylko uczyli się ról, ale także komponowali stroje, w których mieli zaprezentować się przed publicznością. Opłacało się. Oklaskom nie było końca **Strona 3**

## ROZMAITOŚCI

## Trochę inaczej



## Małgorzata Więcek-Cebula

Święta Bożego Narodzenia to szczególny okres. To dni, podczas których nie powinno zabraknąć miłości. Pomyślmy w tym wyjątkowym czasie o najbliższych, którzy nas oczekują, może potrzebują naszego wsparcia. Siądźmy wspólnie do stołu, podzielmy się opłatkiem. Pamiętajmy, że Boże Narodzenie to święta pojednania. To doskonała okazja, by zapomnieć o konfliktach. Wybaczyc. Zacząć wszystko od nowa. Nie zapominajmy o tych, którzy nie mają nikogo bliskiego. Zapukajmy do samotnej sąsiadki, złożmy życzenia, spytajmy, czy nie potrzebuje pomocy. Świętujmy radośnie!

## W OBIEKTYWIE „KRAKOWSKIEJ”



Świąteczny kiermasz zorganizowano w ZS nr 1 w Brzesku. – To nieodłączny element świąt w naszej szkole – zapewnia Dorota Jedlińska, zastępca dyrektora „jedynki”. Podczas kiermaszu można było kupić wiele ładnych, świątecznych przedmiotów. Było też sporo innych atrakcji. Dochód z kiermaszu został przeznaczony na pomoc rodzinie Janików z Tymowej (maw)

## Tydzień w skrócie

**BEZ RONDA.** Wszystko wskazuje na to, że przy skrzyżowaniu ulic Floris i Kościuszki w Bochni jednak nie powstanie rondo. Powodem jest brak miejsca, które pozwoliłoby na zastosowanie takiego rozwiązania. Rondo było jednym z pomysłów na rozwiązanie nie najciekawszej sytuacji komunikacyjnej na tym skrzyżowaniu. – To jedno z bardziej uciążliwych miejsc w Bochni. Aby wyjechać z ulicy Floris czasami potrzebuje kilku minut. Przy dużym ruchu to spory problem – mówi Wojciech Malinowski z Bochni. Pomysł powstania ronda narodził podczas dyskusji na temat przebudowania tego miejsca. Okazało się jednak, że taka koncepcja musi być odrzucona.

**KONFERENCJA NA KORYTARZU.** Chęć przywrócić porządek prawny w powiecie bocheńskim – oznajmiła Joanna Solak, była przewodnicząca rady powiatu, podczas konferencji prasowej zwołanej na korytarzu bocheńskiego starostwa. Pretekstem zorganizowania tego spotkania było przekazanie dziennikarzom uzasadnienia wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie, który uznał na nieważną uchwałę o odwołaniu Solakównej z funkcji przewodniczącej rady powiatu. Sędziowie orzekający w tej sprawie podkreślili, że „poza wyjątkami wyraźnie przewidzianymi w ustawie, sesje rady powiatu może zwoływać tylko i wyłącznie przewodniczący rady powiatu”.

## JEDEN NA JEDNEGO

## Strażacka Wigilia też ma swoje uroki

► Z rzecznikiem bocheńskich strażaków, st. kpt. **Mirosławem Mroczkiem** rozmawia **Małgorzata Więcek-Cebula**

**Kilku strażaków z bocheńskiej Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej dzisiejszej wieczery wigilijnej nie zje w domu...**

Tak to już jest, że musimy dyżurować, aby zapewnić bezpieczeństwo w razie pożaru czy innego zdarzenia drogowego, do którego może dojść przecież w każdej chwili. W wigilię będzie dyżurować ośmiu strażaków, czterech dodatkowych będzie na „dyżurze domowym”. To znaczy, że w razie zdarzenia muszą do bocheńskiej komendy dotrzeć w ciągu godziny. W takich przypadkach telefon zabiera się nawet



do kościoła. W komendzie na stanowisku powinny być cztery osoby, które mają uprawnienia do kierowania pojazdami uprzywilejowanymi, dowódca oraz pozostali

strażacy, biorący udział w akcjach.

**Wróćmy jednak do wigilii, nie w domu, ale...**

... w komendzie, a dokładnie w naszej świetlicy, która tego dnia zmienia się i pięknieje dzięki świątecznym dekoracjom. Tradycyjnie stół nakrywamy białym obrusem. Jest opłatek i wiele potraw wigilijnych. Przynoszą je sami strażacy ze swoich rodzinnych domów. To potrawy, które przygotowują dla nich matki i żony.

**To wyjątkowa prawie rodzinna wigilia...**

Rodzina z całą pewnością.

Wszyscy jesteśmy ze sobą bardzo zżyci. Bierzymy udział w trudnych akcjach, często ryzykując życie. To bardzo zbliża ludzi i powoduje, że sobie wyjątkowo ufają. Choćby ostatnio, podczas głośnego pożaru dzwonnicy w Łapczycy, mogło dojść do tragedii. Szczęście czy opatrność Boża sprawiły, że udało się uniknąć nieszczęścia. Takie sytuacje bardzo zbliżają ludzi, zacieśniają więzy koleżeńskie, budują przyjaźń.

**W takim przyjacielskim gronie miło świętować...**

Czasami w tych kolacjach

bierze udział też nasz komendant, poproszony ksiądz. Jest miło i serdecznie. To nie tylko wspólne przyjmowanie posiłków, ale także kolędowanie i rozmowy na różne tematy.

**Czego życzyć strażakom pełniącym służbę w Wigilię?**

Przede wszystkim mądrych decyzji. To bardzo ważne, ale tradycyjnie także spokojnej służby bez wyjazdów i jak najmniej czadu – cichego zabójcy, z którym mamy do czynienia zwłaszcza w okresie zimowym. Strażacy to przecież zwykli ludzie więc także zdrowia, szczęścia i samych słonecznych dni.

## WYLICZANKA

183

osoby odebrały „Stypendia dla najzdolniejszych”. Młodym ludziom wręczył je wicemarszałek województwa małopolskiego – Roman Ciepela oraz starosta Jacek Pająk. Każdy z młodych ludzi otrzymał po 2 tys. złotych. Uroczystości zorganizowano w Zespole Szkół nr 3 w Bochni, która miała najwięcej, bo blisko 50 stypendystów. (maw)

## O nich mówiło się w tym tygodniu



**KOMUNIKACJA**  
**Małgorzata Osika, prezes zarządu Rejonowego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego w Bochni**  
Zrezygnowała z pracy. Jako powód podała m.in. brak współpracy z niektórymi przedstawicielami związku komunalnego.



**KULTURA**  
**Jan Flaszka, dyrektor muzeum w Bochni**  
Starostwo w Bochni wydało piękną książkę jego autorstwa: „Piękno minione, utracone, niedoceniane...”. To publikacja pełna znakomitych ilustracji i szczegółowych opisów wyjątkowego krajobrazu.



**SAMORZĄD**  
**Joanna Solak, radna powiatu bocheńskiego**  
Przestrzega, że wraz z uprawomocnieniem się wyroku przywracającego ją na stanowiskoprzewodniczącej, uchwały podejmowane od czasu jej odwołania stracą ważność.



**SAMORZĄD**  
**Ryszard Ożóg, starosta powiatu brzeskiego**  
Zapowiada kolejne zmiany w starostwie powiatowym w Brzesku. Chodzi o reorganizację urzędu i jego wydziałów, tak aby pracowało się jeszcze lepiej i efektywniej. (maw)

## REKLAMA

OGŁOSZENIE

0222671/00

*Życzymy Państwu, aby Święta Bożego Narodzenia były przepełnione radością i życzliwością dla drugiego człowieka. Niech ten szczególny czas upływa w zdrowiu, miłej atmosferze rodzinnego ciepła i serdeczności. Niech pozwoli każdemu z nas ufniej spojrzeć w przyszłość z wiarą i nadzieją na lepsze jutro dla nas oraz Rodziny, dla naszego miasta i Ojczyzny. Jednocześnie z okazji zbliżającego się Nowego 2009 Roku życzę Państwu spełnienia marzeń i oczekiwań, osiągnięcia stawianych sobie celów oraz radości, szczęścia i satysfakcji na każdy nowy dzień.*

*Przewodniczący Rady Miejskiej  
Ryszard Najbarowski*

*Burmistrz Bochni  
Bogdan Kosturkiewicz*

## Żegnamy stary rok...



Burmistrz Miasta Bochnia Bogdan Kosturkiewicz

### Jaki był dla miasta, żyjących w nim mieszkańców, działających na jego terenie przedsiębiorstw?

Nie był zły, a może należałoby powiedzieć – oby każdy był taki, zwłaszcza w świetle groźnych pomruków, dobywających się ze strony analityków, oceniających przyszłość gospodarki naszego kraju, Europy, całego świata. Dla samorządu Bochni rok 2008 oznaczał okres intensywnej pracy, bo Bochnia wymaga zmian, ciągłego rozwoju, by sprostać



Plac Turka

cywilizacyjnym wyzwaniom. Nie może być tak, by – z jednej strony – istniały w naszym mieście domy, ulice, a nawet całe dzielnice, w których nie ma dostępu do kanalizacji, gdzie do rangi problemu urasta dojazd do domu przez rozmiękłą po roztopach drogę, ale – z drugiej strony – nie możemy sobie pozwolić na luksus wykluczeń cywilizacyjnych: na sytuację, gdzie dostęp do Internetu ciągle dla wielu bochnian jest nieosiągalnym finansowo luksusem, gdy młodzież z braku alternatywnego sposobu spędzania wolnego czasu zabija nudę na nie akceptowane społecznie sposoby, gdy z braku miejsc rodzice nie mogą posłać dzieci do przedszkoli, gdy dostęp do dóbr kultury ma charakter elitarny.

**Co zatem robimy? Budujemy drogi, chodniki i parkingi na naprawdę dużą skalę.** Dość wspomnieć, że w mijającym roku powstały 24 odcinki nowych dróg, 16 chodników i 2 parkingi, ogromne połacie południowych dzielnic miasta: Dołuszyc, Kolanowa i Kurowa zyskały dostęp do kolektorów ściekowych, budowano nowe linie oświetlenia ulicznego i odcinki wodociągów w te miejsca, do których nie docierała uzdatniona woda. Jeżeli zostajemy przy temacie wody – słuszne są skargi na jej jakość, chociaż tak naprawdę najgorszy w bocheńskiej wodzie jest jej smak, a nie skład chemiczny. Ale i to się zmieni – ruszyła długo przygotowywana budowa no-

wego zakładu uzdatniania wody, w którym dzięki zastosowaniu nowoczesnych technik (ozonowanie) woda, która płynie w naszych kranach już wkrótce powinna mieć lepszy smak i zapach, dziś kojarzący się nam wyłącznie z chlorem. Być



Projekt hali widowiskowo-sportowej

może już niedługo niemiłosiernie zatłoczona w godzinach szczytu komunikacyjnego ul. Kazimierza Wlk. zostanie odciążona poprzez oddanie do użytku tzw. obejścia północno-zachodniego, którego budowa właśnie ruszyła. Miasto czekało na tę inwestycję 30 lat!

Inwestujemy w bazę sportową – to właśnie w tym roku w Bochni powstało pierwsze w mieście ogólnodostępne boisko ze sztuczną murawą, a na peryferyjnych osiedlach zbudowaliśmy 3 nowe boiska (Kurów, Kolanów, os. Proszowskie). Podjęliśmy się nie lada wyzwania – ruszyła budowa nowoczesnej, wielofunkcyjnej hali, będącej połączeniem krytego, pełnowymiarowego boiska do piłki ręcznej z halą widowiskową na 1200 osób. W niedługim zatem czasie na terenie, który kiedyś zajmowała jednostka wojskowa, powstanie nowoczesny kompleks hotelowo-rekreacyjny, na który już obecnie składa się hotel z 200 miejscami i SPA, kryta pływalnia oraz fitness.

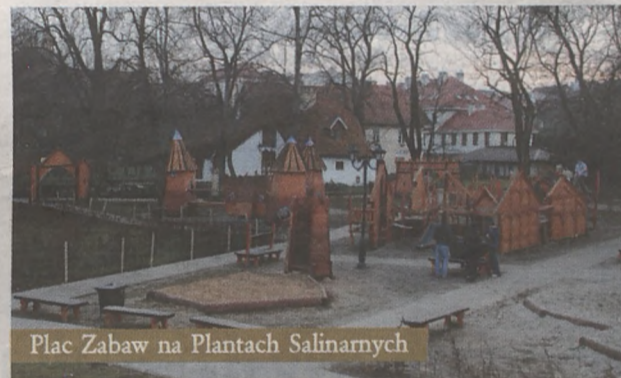
Ale nie jesteśmy tylko technokratami. Szerokie drogi i równe chodniki są ważne na równi z zadowoleniem mieszkańców, biorącym się z poczucia życia w mieście, w którym dba się o harmonijny rozwój.

**Nie skąpiemy pieniędzy na kulturę – i na tę przez duże „K” jak i rozrywkę na skalę masową.** To właśnie w kończącym się roku występowały w jednej strony liczące się w Polsce i w Europie gwiazdy estrady, takie jak chociażby zespół „Fiel” czy InGrid, a z drugiej byliśmy świadkami wielu wystaw, wernisaży i koncertów stojących na bardzo wysokim poziomie artystycznym.

Ważna jest dla nas oświata, pomagamy naszym najmłodszym obywatelom – oddaliśmy w tym roku do użytku nowe przedszkole na os. Niepodległości, pozyskaliśmy fundusze unijne na utrzymanie tej i kilku jeszcze innych placówek, ale też, w miarę naszych możliwości, staramy się dbać o bazę szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego. Nie szczędzimy pieniędzy na „Ochronkę”, zajmującą się dziećmi, które nie mogą znaleźć oparcia we własnych rodzinach, ale

pomyśleliśmy również o tych, dla których Internet jest przepustką w lepszy świat – we współpracy ze starostwem w Bochni powstały w tym roku 3 bezpłatne punkty dostępowe do Internetu (hot-spoty).

**Nie jest dla nas bez znaczenia, czy Bochnia będzie postrzegana jako miasto zadbane, zielone i schludne, czy wręcz na odwrót, dlatego dokonaliśmy kompleksowej rewitalizacji placu Turka, który w tej chwili jest najładniejszym miejskim parkiem.** Długo by jeszcze można wyliczać... we współpracy z obecnym zarządem stowarzyszenia sportowego wyciągnęliśmy w finansowej zapaści Bocheński Klub Sportowy i chociaż jego sytuacja nadal jest trudna, nie grozi mu upadłość, co nie było wcale takie pewne jeszcze na początku roku, przygotowujemy Bocheńską Strefę Aktywności Gospodarczej, dla której intensywnie skupujemy grunty. Powoli wchodzimy w sferę biznesu. Niech ocenią to sami zainteresowani, ale kończący się rok (może bez ostatnich dwu miesięcy) nie był dla nich stracony. Największy bocheński zakład pracy – Stalprodukt S. A. – konsekwentnie umacniał swoją pozycję na rynku, czego pokłosiem było wiele nagród i komplementów, jakie zebrał ze strony fachowców w branży. Miasto intensywnie współpra-



Plac Zabaw na Plantach Salinarnych

cowoła z hutą – Stalprodukt jest sponsorem strategicznym drużyny piłki ręcznej, która z takim animuszem puka do bram I ligi, a najmłodszym bochnianom spółka ufundowała plac zabaw na Plantach Salinarnych. Ale nie tylko Stalprodukt stanowi o sile bocheńskiego biznesu – tradycyjnie mocna branża chłodnicza dzielnie walczy mimo niesprzyjających ostatnio wiatrów, Uzdrowisko Kopalnia Soli wykrawa sobie coraz większy kawałek z tortu usług turystycznych w Małopolsce, mocną pozycję zachowuje Społem PSS... i tu można by długo wyliczać firmy, które umacniają swoją pozycję przyczyniając się do rozwoju miasta.

**A my? Czy bocheńskiemu Kowalskiemu w 2008 roku żyło się lepiej niż w latach poprzednich? Na to pytanie każdy musi odpowiedzieć sobie sam, bez suflera. Bocheńscy samorządowcy mogą jedynie napomknąć, że zrobili dużo, by odpowiedź była na „tak”.**



Plan obwodnicy północno-zachodniej

## WOKÓŁ NAS

# Specjalista od szoppek

► Mieczysław Sacha, artysta z Brzeska z niezwykłą dokładnością, rzeźbi betlejemskie szopki. Jego prace można było podziwiać na wielu wystawach

## Renata Skórnoń

Rzeźbą zajmuje się od około szesnastu lat. To jego wielka pasja. Dominują u niego motywy Świątków, zwłaszcza Chrystusa Frasobliwego, Matki Bożej i aniołów. W okresie przedświątecznym niekiedy robi bożonarodzeniowe szopki. Zdarza mu się też rzeźbić gwiazdy betlejemskie, turlonia i drewniane maski do jasełek.

– Żeby szopka była gotowa, zaczynam pracę dwa miesiące przed świętami – mówi Mieczysław Sacha, rzeźbiarz z Brzeska, który jest autorem około trzystu prac.

Jego szopki mają konstrukcję drewnianą. Czasami daszek jest pokryty słomą. Figurki są całe z drewna. Nad każdą z nich artysta pracuje jeden dzień. Tradycyjnie umieszcza Małego Jezusa, Maryję, Józefa, Trzech Króli, Pastuszkę i zwierzęta.

– To misterna praca, same postacie rzeźbię około dwóch tygodni, a do tego dochodzą jeszcze trzy dni pracy nad samą szopką – opowiada. – Figurki później maluję, a następnie przyklejam do desek, z których wykonane jest dno szopki. Czasami wprawiam żarówkę, by wprowadzić światło i oświetlić szopkę na święta.

Według pana Mieczysława, aby zrobić szopkę, trzeba mieć natchnienie. – Czasami ono niepokoi mnie w środku nocy lub nad ranem. Przychodzi taki

moment, że w głowie powstaje jakaś myśl, którą trzeba zrealizować. Praca przy szopkach jest bardzo zajmująca. Potacie wykonuje się z litego drewna, nie łącząc elementów – opowiada.

Pan Mieczysław rzeźbi także betlejemskie gwiazdy. – Są ogromne, prawie metrowej średnicy. Z tyłu mają przymocowaną korbkę, a w środku jest miejsce na świeczkę. Cała gwiazda jest powleczona bibułą. Gdy moi wnukowie byli mali, to chodzili z nią po koleżdzie, podobnie jak ze zrobionym przeze mnie turlonem – wspomina.

Artysta pokazuje wielki, drewniany okaz. – Pracowałem nad nim dwa dni. Proszę popatrzeć, jak groźnie wygląda, kiedy otwiera paszczę. Kiedyś wyrzeźbiłem też do jasełek drewnianą maskę przedstawiającą śmierć z kosą, ale, niestety, ktoś ją pożyczył do przedstawienia i nie oddał – opowiada.

Szopki pana Mieczysława były wystawiane w Brzesku. Artysta twierdzi, że często rzeźbi po prostu całymi seriami tematycznymi. – Wyrzeźbiłem dwadzieścia pięć wizerunków Chrystusa Frasobliwego, a każdy jest inny. Podobnie jest z aniołami, których mam siedem. Najwięcej pracy jest przy skrzydłach, które muszą być odpowiednio nachylone. Jednego aniołka rzeźbię około trzech dni, maluję go i pozłacam – mówi.

Najtrudniej jest z bez-



Mieczysław Sacha, rzeźbiarz z Brzeska jest autorem wielu pięknych, drewnianych szoppek

kształtnego kawałka drewna wydobyc kształt. Kiedy artysta ma natchnienie, wpatruje się w drewno i zaczyna sobie wyobrażać na przykład rysy postaci. Bierze do ręki dłuto i zaczyna rzeźbić. – Trzeba tylko uważać, by jednym pociągnięciem dłuta nie zepsuć pracy. Tą dziedziną sztuki zafascynował się, kiedy przeszedł

na emeryturę. U swojego przyjaciela z Niedźwiedzy obejrzał rzeźby, które tak go zafascynowały, że sam też postanowił robić podobne. W domu urządził sobie pracownię, w której spędza wolny czas na pracy artystycznej.

– To moje hobby. Ja po prostu muszę rzeźbić, to jest jak nałóg. Teraz każdej zimy

staram się zrobić około dziesięciu rzeźb dla siebie i drugie tyle w lecie na zamówienie. Rzeźbię około pięć, sześć godzin dziennie. Raczej jestem zadowolony ze swych prac, choć czasami widzę pewne niedociągnięcia – wyznaje.

Najchętniej rzeźbi w drzewie lipowym, w jednym kawałku drewna, bardzo rzadko stosu-

jąc łączenia. Jego prace cechuje duża ekspresja. Niektóre postacie mają wyolbrzymione ręce czy oczy. Niekiedy je maluje. – Farba chroni przed zniszczeniem i stanowi dodatkową dekorację – mówi pan Mieczysław.

Artysta wystawiał swe prace w Polsce i na Słowacji. Czasami przychodzą do niego uczniowie, a nawet przedszkolaki, aby przyjrzeć się takiemu zajęciu i podpatrzeć pracę.

Pan Mieczysław urodził się siedemdziesiąt dziewięć lat temu w Dołach. Podstawówkę ukończył w Porąbce Uszewskiej, a szkołę Rolniczą w Wojniczu. – Pracowałem na roli, pomagając ojcu, a gdy się ożeniłem, zająłem się budową i ciesielką – wspomina.

Obecnie, kiedy ma tylko jakąś wolną chwilę, to rzeźbi. Swego czasu udało mu się tą pasją „zarazić” swojego wnuka.

– Teraz on ma pracę i inne zajęcia, może kiedyś znajdzie na to czas – mówi pan Mieczysław.

Artysta ze swoimi rzeźbami jest emocjonalnie związany.

– Łatwo się ich nie pozbywam, bo coż bez nich byłbym wart? – pyta sam siebie.

Za szczególnie ulubione uważa wizerunki Chrystusa Frasobliwego i aniołów.

– Chciałbym kiedyś zrobić taką rzeźbę, która byłaby wyjątkowa i trudna do wykonania. Jeszcze nie wiem, co to będzie, ale czekam na tę szczególną chwilę.

## To wyjątkowy dzień dla wychowanków bocheńskiej bursy



Przygotowania do spotkania wigilijnego trwają kilka tygodni

Piękną Tradycją Bursy Szkolnictwa Ponadgimnazjalnego w Bochni są spotkania wigilijne.

W tym roku zorganizowano je po raz 51. W grudniu 1957 roku w budynku Internatu Liceum Pedagogicznego po raz pierwszy zabrzmiały słowa kolędy „Bóg się rodzi moc truchleje...” Są osoby, które dobrze pamiętają tamto wyjątkowe spotkanie.

Dla mieszkańców bursy Wigilia jest dniem szczególnym. W tym roku przy wspólnym stole oprócz młodzieży zasiadli starosta Jacek Pająk, wicestarosta Tomasz Całka,

naczelnik wydziału edukacji Tadeusz Pietras, Adam Romański, który kierował tą placówką przez 30 lat, emerytowani pedagodzy oraz pracownicy obsługi.

Dyrektor bursy – Janina Węglarz życzyła wszystkim „by nadchodzące święta Bożego Narodzenia wlały spokój radość w serca, przepełniły ogniska domowe uczuciem wzniosłości, a także zgody wewnętrznej na bieg życia w Nowym Roku”.

W pięknej scenarii betlejemskiej szopki, pastuszków, grupy kolędniczej, młodzież bursy zaprezentowała

nastrojowy program, wprowadzając wszystkich gości w okres Świąt Bożego Narodzenia.

Nie brakło też tradycyjnego opłatka. Uczestnicy spotkania życzyli sobie zdrowia i nadziei na lepsze jutro, samych radosnych dni, a także szampańskiego sylwestra. Po życzeniach wszyscy mogli skosztować tradycyjnych wigilijnych potraw. Był barszcz z uszkami, smażona ryba, kompot z suszonych śliwek, ciasta oraz owoce. Ciepła, przyjemna atmosfera sprawiła, że wspólnemu świętowaniu nie było końca. Jan PARUCH

## Strażacy mają garaże

**BOCHNIA.** Będą szybciej na miejscu pożaru. Właśnie zakończyła się modernizacja garaży w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Bochni. – To zdecydowanie ułatwi nam pracę – mówi st. kpt. Mirosław Mroczek, rzecznik prasowy KP PSP w Bochni.

Modernizacja trwała prawie trzy miesiące. W ramach inwestycji zdemontowano stare bramy wykonano nową posadzkę betonową i zamontowano bramy segmentowe, podnoszone i ocieplane. Poprawiono również kanalizację deszczową i sanitarną na remontowanym odcinku. Część prac wykonali społecznie sami strażacy

Koszt całej inwestycji to 432 tysiące złotych. Zadanie było finansowane ze środków małopolskiego komendanta wojewódzkiego PSP oraz starosty bocheńskiego.

Modernizacja stanowi pierwszy etap planowanej rozbudowy i przebudowy bocheńskiej komendy. (maw)

OGŁOSZENIE 0220163/00

**Narty Kneissl+kask gratis!**  
**Tylko 599zł**

**NARTY DZIECIĘCE od 249ZŁ!**  
**NARTY UŻYWANE od 30ZŁ!**  
**SPRZĘT FITNESS: RABAT -10%**

Z TYM KUPONEM -5% RABATU!  
\*NIE DOTYCZY TOWARÓW OBJĘTYCH PROMOCJĄ

**OLIMP-SPORT**  
OGRODOWA 5  
BRZESKO

SERWIS NARCIARSKI  
ODZIEŻ NARCIARSKA

TEL 014/686-48-85  
www.olimp-sport.pl

OGŁOSZENIE 0222806/00

Zgodnie z art. 24 ust. 8 i 9 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków (Dz. U. nr 72, poz. 747 z późn. zm.)

**Wójt Gminy Lipnica Murowana**

ogłasza, że z dniem 1 stycznia 2009 r. wejdą w życie nowe taryfy za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzenie ścieków

Wysokość opłat:

- za wodę – 2,05 zł za 1 m<sup>3</sup> netto (2,19 zł/brutto),
- za ścieki – 3,04 zł za 1 m<sup>3</sup> netto (3,25 zł/brutto)

**WÓJT GMINY**  
mgr Tadeusz Klimek

## WOKÓŁ NAS

## Pokazali narodziny naszego Zbawiciela



Piękne stroje i ciekawy program jasełek zachwyciły wszystkich gości

**LAZY.** Do tego przedstawienia przygotowawali się długo i sumiennie. Nie tylko uczyli się przydzielonych ról, ale także komponowali stroje, w których mieli zaprezentować się przed publicznością. Opłacało się jednak, goście którzy obejrżeli jasełka przygotowane przez uczniów szkoły w Łazach byli pod wielkim wrażeniem – oklaskom nie było końca.

– Grudzień to miesiąc szczególny, bo jest to czas rodzinnych spotkań, świątecznych symboli, melodyjnych kolęd, okres kiedy radujemy się z przyjścia na świat Zbawiciela – podkreśla Michał Korpała z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Łazach.

W tej wyjątkowej atmosferze w szkole trwały przygotowania do jasełek. Uczniowie klasy zerowej wsparci przez starszych kolegów z klasy czwartej pod kierunkiem: Małgorzaty Płatek i Edyty Kossek przygotowali biblijne dzieje narodzin Jezusa Chrystusa.

Mali aktorzy przedstawili

przepiękną, z poetyckich strof utkaną, historię pełną miłości i serdeczności. Występującym towarzyszył chór uczennic z klasy szóstej. – Jasełka wprowadziły zgromadzonych w świat niezwykłych tajemnic Bożej miłości. Każdy z obecnych przeżył je jako osobiste spotkanie z Jezusem – podkreśla Michał Korpała

Poetyckie strofy, kolędy i pastorałki rozbrzmiewały w otoczeniu niezwykle malowniczej scenografii wykonanej przez Dorotę Dobranowską.

Przedstawienie bożonarodzeniowe obejrżeli: Józef Słoniński, wójt gminy, Małgorzata Graczyk kierownik GZOSZiP, dyrekcja, przedstawiciele Rady Rodziców, dawni i obecni nauczyciele oraz uczniowie ZSZP i PG w Łazach.

Dyrektor szkoły, Danuta Kapałka złożyła wszystkim zgromadzonym świąteczne i noworoczne życzenia. Goście otrzymali przepiękne stroiki i bożonarodzeniowe aniołki wykonane przez uczniów szkoły w Łazach.

## Coraz mniej śmieci

► Szósta edycja Gminnego Konkursu Ekologicznego

Małgorzata Więcek-Cebula

**P**rawie dwustu młodych ludzi z wszystkich szkół gminy Łapanów wzięło udział w kolejnej edycji Gminnego Sejmiku Ekologicznego „Śmieci mniej – ziemi lżej”.

Kilka dni temu w Domu Kultury w Łapanowie podsumowano i zakończono akcję, którą przygotowała i poprowadziła Małgorzata Śliwa, inspektor UG Łapanów.

Uroczystego rozdania dyplomów i nagród dla dzieci biorących udział w sejmiku dokonał wójt Jan Kulig. Kilka słów do dzieci skierowała również Dagmara Małyszka z Polskiego Klubu Ekologicznego z Krakowa.

Głównym celem sejmiku jest szeroko pojęta kampania edukacyjna dzieci i młodzieży szkół podstawowych i gimnazjalnych z terenu gminy w dziedzinie ekologii i ochrony środowiska ze szczególnym naciskiem na gospodarkę śmieciową.

Biorąc udział w poszczególnych konkursach, dzieci zdobywały wiedzę w dziedzinie właściwego gospodarowania odpadami.

Młodzi ludzie uczyli się segregować, odzyskiwać surowce wtórne, zapobiegać niewłaściwemu postępowaniu ze śmieciami, zwłaszcza niebezpiecznymi.

Sejmik składał się z siedmiu odrębnych części. Pierwsza część skierowana była do najmłodszych mieszkań-



Zwycięzcy poszczególnych konkursów odebrali dyplomy oraz piękne nagrody rzeczowe

ców gminy, czyli uczniów klas zerowych oraz pierwszych. To właśnie najpierw obejrżeli teatrzyk „Zaśmiecona ziemia” a następnie dyskutowali, co zrobić, aby wokół ich domów, szkół było czysto.

Druga część adresowana była do wychowanków klas drugich i trzecich. Dzieci z odpadów wykonywały zaproszenia dla rodziców nawiązujące do koniecznej segregacji śmieci.

Konkurs został zorganizowany pod hasłem „Baw się z nami kolorowymi odpadami”.

W kolejnej części pn. „Rusz globusem” czwartoklasiści wymyślali hasła anty-śmieciowe. Broszurki informacyjne o właściwym postę-

powania z odpadami „Segregacja to nie grzeczność, to konieczność” – przygotowali piątoklasiści.

Szóstki natomiast wykonywały gazetki ścienne pod hasłem „Śmieci mniej – ziemi lżej”.

Ostatnią grupą byli gimnazjaliści, którzy przygotowali plakaty informujące o szkodliwości spalania tworzyw sztucznych w piecach i ogniskach „Nie wrzucaj gluty do ognia”.

Łącznie w sejmiku wzięło udział blisko dwieście dzieci i młodzieży.

Wszyscy za swoje prace otrzymali dyplomy i nagrody książkowe. Ale to nie wszystko. Podczas sejmiku przeprowadzono akcję

zbiórki makulatury pod hasłem „Ratujmy drzewa”.

W sumie zebrano 3700 kg makulatury. Za każde 10 kg makulatury szkoła otrzymała drzewko.

Wykonano także płócienne torby na zakupy, które dostali laureaci poszczególnych konkursów.

Każda szkoła otrzymała także literaturę do bibliotek szkolnych nie tylko o tematyce ekologicznej a także materiały potrzebne do przeprowadzenia poszczególnych konkursów. Sejmik odbył się dzięki przychylności i pomocy finansowej Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie a także gminy Łapanów.

## Kalendarz z zabytkami

**BOCHNIA.** Starostwo Powiatowe w Bochni wydało piękny kalendarz na nowy 2009 rok.

Zaprezentowano w nim najciekawsze zabytki powiatu bocheńskiego, miejsca, które niewątpliwie warto zobaczyć

Poszczególne miesiące kalendarza zdobią wykonane w sepi rycinie Andrzeja B. Krupińskiego - a na nich atrakcje poszczególnych gmin powiatu bocheńskiego.

Na kartkach można zobaczyć m.in. wpisany na listę UNESCO drewniany kościół św. Leonarda w Lipnicy Murowanej. Nie mogło braknąć dzwonnicy przy bazylice św. Mikołaja w Bochni czy zabytkowej świątyni w Sobolowie, znajdującej się zresztą Szlaku Architektury Drewnianej. Jest też ukryty w zieleni renesansowy dwór obronny w Wieruszycach.

Nowy kalendarz można już zakupić w bocheńskich księgarniach. To doskonały prezent na nowy, oby dużo lepszy rok. (maw)

## Pół wieku minęło, więc pora na odnowę

**MOKRZYSKA.** Do wybudowanej w 1957 roku Szkoły Podstawowej w Mokrzykach chodzi 206 uczniów. Od kilku lat liczba młodzieży systematycznie spada. Dopiero najmłodsze roczniki przedszkolaków dają nadzieję, że nie trzeba będzie zmniejszać liczby oddziałów.

Pół wieku to okres w życiu szkoły, kiedy remont generalny staje się wręcz niezbędny. I szkoła w Mokrzykach staje właśnie przed taką próbą. Remont rozpocznie się od wymiany centralnego ogrzewania. Jest już kosztorys tej operacji opiewający na 200 tys. złotych. Gmina przymierza się ponadto do ocieplenia całego budynku, wymiany okien i drzwi, nowej elewacji obiektu oraz odwodnienia terenu. Koszt będzie bez porównania wyższy od wymiany c.o. Gminy nie byłoby stać na taki kompleksowy remont i liczy na pomoc Unii Europejskiej, która partycypuje w tego typu przedsięwzięciach do wysokości 70 proc. kosztów.



Tańczą Mali Mokrzyścianie

Remont szkoły włączono do programu „Odnowa centrum wsi” z nadzieją na pozytywne przyjęcie.

– Dzisiejsze metody nauczania znacznie odbiegają od klasycznych form pracy w szkole podstawowej – mówi dyrektorka szkoły, Alicja

Pikulska. Efekty edukacyjne będą widoczne po kilku latach, na razie nauczyciele chętnie podejmują programy innowacyjne. Jak np. „Cała Polska czyta dzieciom, czytamy i my”. W programie uczestniczy ok. 70 dzieci. Albo inny program „Artystyczne

spotkania z bajką”. Tutaj nie wystarczy już czytanie i omawianie znanych na ogół dzieciom bajek, ale organizowane są wyjazdy do teatrów Krakowa na spektakle i przy okazji podglądanie pracy reżysera.

– Czwartego grudnia zorganizowaliśmy „Święto pluszo-

wego misia” a 16 grudnia pojechalismy do Teatru „Grotowska”. Takie formy pracy z dziećmi oddziałują na wszystkie zmysły – mówi pedagog szkolny Elżbieta Kurek i są lepiej przez nie przyswajane niż czytanie czy opowiadanie. Do metod poglądowego nauczania należy zaliczyć wycieczki. Do Krakowa, Zakopanego, Ojcowa, Piecin, Wiśnicza, Dębna, Czchowa, Tuchowa, Ciężkowic. Staramy się, żeby jechali wszyscy uczniowie. Jeśli kogoś z dzieci na to nie stać, dopłaca Rada Rodziców. Podobnie jak zakupiła piękne stroje krakowskie dla założonego przed trzema laty przez nią dyrektorke szkoły, Jadwigę Żurek, zespołu regionalnego Mali Mokrzyścianie.

Zespół prowadzi z wielkim zaangażowaniem emerytowana nauczycielka tej szkoły Regina Głuszak. Jak widać, ze szkołą w Mokrzykach niełatwo się pożegnać.

Jerzy GAWROŃSKI

## TO I OWO

Kartka  
z kalendarza

24.12.1946

To prawdopodobna data śmierci ostatniego Komendanta Głównego Armii Krajowej, skazanego w moskiewskim Procesie Szesnastu. Leopold Okulicki, ps. Niedźwiadek urodził się w Bratucicach koło Bochni. Dokładna data jego urodzin jest sporna, sam Okulicki podawał dwie różne daty – 11 lub 13 listopada 1898, a wpis w księgach parafialnych mówi o 12 listopada 1898. Powszechnie przyjmuje się tę właśnie datę, jest ona również wpisana w akcie urodzenia „Niedźwiadek” Okulicki generał brygady Wojska Polskiego, współtwórca SZP-ZWZ-AK, ostatni komendant główny Armii Krajowej na terenie powiatu bocheńskiego – w Bratucicach – ma Izbę Pamięci. Zgromadzono w niej: medale, dokumenty, fotografie, a także przedmioty związane z jego życiem i działalnością. Otwarcie Izby było koniecznieścią. Od wielu lat do Bratucic przyjeżdżali byli żołnierze, by zobaczyć miejsce, w którym urodził się i dorastał wielki bohater słynnego Procesu Szesnastu”. (maw)

Szkoła otwarta  
dla mieszkańców

► Dzięki nauczycielom, rodzicom i uczniom

Wiele tygodni trwały przygotowania do „Dnia Otwartego” w Szkole Podstawowej im. Jana Kantego w Łapanowie. Do pracy zaangażowani byli nauczyciele, uczniowie i rodzice. – Celem tej imprezy było zaprezentowanie działalności pozalekcyjnej naszej placówki oraz talentów naszych uczniów. Nauczyciele nieodpłatnie prowadzą przez cały rok zajęcia dodatkowe, by dzieci mogły rozwijać swoje zainteresowania – wyjaśnia Monika Kluba, nauczyciel SP w Łapanowie. Występy zainaugurowała prezentacja najmłodszych. Starsi przypomnieli zabawne piosenki, które przygotowali z okazji Dnia Edukacji Narodowej. Z przymrużeniem oka przedstawiały one możliwości uczniów na poszczególnych lekcjach. Trzecie klasy wystąpiły z przedstawieniem „Ptaszek z Łobzowa”, ujawniając niezwykle talenty aktorskie.



Występy najmłodszych zostały nagrodzone gromkimi oklaskami

Na scenie pojawił się nawet Lajkonik, który brykał w rytm piosenki „Lajkoniku, laj, laj...”. Zespół wokalnie-taneczny złożony z najmłodszych uczennic zatańczył z pomponami niczym prawdziwe cheerleaderki. Punkt programu „Niespodzianka” wzbudził największy wśród dzieci aplauz. Nauczyciele przygotowani przez Barbarę Karaś zaśpiewali przeboje Skaldów. Spotkanie

zakończyły „Jasełka”, które wprowadziły gości w uroczysty nastrój i przygotowały grunt pod wspólne kolędowanie. – Niezawodna Rada Rodziców zatroszczyła się o słodki poczęstunek, napoje oraz opiekę nad gośćmi – dodaje Monika Kluba. Dzieci miały zapewniony ciepły posiłek. Podczas uroczystości trwał również kiermasz ozdób świątecznych wykonanych przez uczniów szkoły. (maw)



## Fotografia tygodnia

Znany autorów najpiękniejszych prac, które napłynęły na gminny konkurs „Szopki i ozdoby choinkowe”. Jury biorąc pod uwagę: oryginalność eksponatów, bogactwo i różnorodność technik wykonania oraz estetykę, pierwszym miejscem nagrodziło świetlicę w Bessowie. Kolejne lokaty zdobyły placówki z Brzeźnicy, Gawłowa, Łapczyca, Moszczenicy i Stomki. Wyróżnienia indywidualne odebrali między innymi Natalia Wielgus z Baczkowa, Sebastian Woźniak, Paweł Zajac z Bessowa (maw)

## To i owo z powiatów

Samorząd Uczniowski Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Brzesku przeprowadził zbiórke słodczy w ramach akcji „I Ty możesz zostać świętym Mikołajem”. Przedsięwzięcie zostało zorganizowane z myślą o uczniach brzeskiej szkoły pochodzących z rodzin wielodzietnych i będących w trudnej sytuacji materialnej. Jak podkreślają organizatorzy

hojność ofiarodawców przekroczyła ich najsmielsze oczekiwania. Na apel odpowiedzieli nauczyciele oraz uczniowie. Zebrany słodczykami Samorząd obdarował 36 rodzin: w tym 27 rodzin uczniów z klas technikum, 5 z klas liceum oraz 4 rodziny z lokalnego środowiska wskazane przez uczniów i opiekuna samorządu. (maw)

## Zatrzymane w kadrze



W szkole w Rudych Rysiach zorganizowano kiermasz świątecznych ozdób. Jego pomysłodawczynią była Monika Mularz. Dochód ze sprzedaży ozdób przeznaczono na potrzeby szkoły (maw)

## Czy wiecie, że...

## Podsumowali sprzątanie świata

Wydział Ochrony Środowiska, Gospodarki Wodnej i Rolnictwa Starostwa Powiatowego w Brzesku podsumował tegoroczną akcję „Sprzątanie świata – Polska 2008”. Ze sprawozdania wynika, że w powiecie brzeskim w akcji wzięło udział blisko 10 tysięcy osób. Celem „Sprzątania świata” jest budowanie świadomości ekologicznej oraz inicjowanie działań na rzecz ochrony środowiska. Podczas tegorocznej

kampanii szczególną opieką objęto lasy, które są jednym z największych skarbów naszej przyrody. Do przeprowadzenia w powiecie akcji „Sprzątanie świata – Polska 2008”, Starostwo Powiatowe w Brzesku zakupiło ponad 9 tysięcy worków oraz 10 tys. par rękawic foliowych. Za pośrednictwem gmin zostały one przekazane uczestniczącym w akcji szkołom oraz Polskiemu Związkowi Wędkarskiemu. Wśród uczestników

tegorocznej kampanii najczęściej było dzieci i młodzież w wieku od 7 do 15 lat (6647). Podczas akcji zebrano: 61 worków bezbarwnego szkła, 129 worków szkła kolorowego, 419 worków papieru, 934 worków tworzyw sztucznych, 57 worków metalu, 5 worków baterii. Ponadto uczestnicy zebrali 813 worków i 13.850 kg odpadów niesegregowanych. Efektem kampanii jest też likwidacja w powiecie 29 „dzikich” wysypisk. (maw)

## Kradli towary ze sklepów

**POTYCZKI Z TEMIDĄ.** W ciągu trzech tygodni wyłudziło ze sklepów w Bochni, Brzesku i Krakowie towar za około 40 tysięcy złotych. Policjanci z sekcji do walki z przestępczością gospodarczą Komendy Powiatowej Policji w Bochni wpadli na trop kilkuosobowej szajki złodziei.

Pięciu złodziei udało się już zatrzymać. Najmłodszy z nich ma trzydzieści lat – najstarszy około pięćdziesięciu. Wszyscy są mieszkańcami Bochni. Dziewięcioosobowa grupa mężczyzn trudniła się podrabianiem zaświadczeń o zatrudnieniu i uzyskanych dochodach. Na podstawie perfekcyjnie po-

drobionych dokumentów dokonywała zakupów w systemie ratalnym. Na trop oszustów wpadli policjanci z bocheńskiej komendy.

– Podjęte czynności operacyjne potwierdziły podejrzenia. Ustaliliśmy, że faktycznie grupa osób niemal codziennie przez okres trzech tygodni wyłudzała towary zarówno w sklepach w Bochni, jak również z uwagi na odmowę udzielenia kredytu w placówkach handlowych w Brzesku i Krakowie – wyjaśnia Leszek Machaj, rzecznik bocheńskiej komendy.

Prokurator Rejonowy w Bochni wszczął śledztwo

w sprawie oszustw kapitałowych i wyłudzenia kredytów. Mieszkańcom Bochni grozi kara pozbawienia wolności nawet do pięciu lat. Bocheńscy policjanci odzyskali większość wyłudzonego towaru. To między innymi: telewizory LCD, zestawy AGD, telefony komórkowe, chłodziarko-zamrażarka, odtwarzacze DVD, laptopy oraz nawigację GPS. Sprawa nie jest jeszcze zakończona, policjanci zbierają informacje od właścicieli sklepów, którzy odmówili udzielenia kredytu, podejrzewając jakieś nieprawidłowości. Wkrótce złodzieje staną przed bocheńskim sądem. (maw)

## CZYTALI BAŚNIE WIGILIJNE



Przez 24 godziny bez przerwy uczniowie, nauczyciele i rodzice czytali baśnie i opowieści wigilijne. Ten wyjątkowy maraton zorganizowała Agata Podłęcka, polonistka ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Brzesku. Czytano bez przerwy od godziny 10 w czwartek do piątkowego ranka. Do akcji zaangażowano 160 osób. Wśród nich nie brakło samorządowców, przedstawicieli miejskich instytucji oraz rodziców. Opowieści i bajki wigilijne czytali też uczniowie brzeskiej „dwójki”. To pierwsza tego typu inicjatywa. Jej pomysłodawczyni już jednak myśli o kolejnej edycji czytania. Tym razem zamierza akcję zgłosić do Księgi Rekordów Guinnessa. (maw)

## SPORT LOKALNY

Po raz pierwszy nie tylko w rodzinnym domu

## Wigilia w rodzinie Bębenków

► Wyjątkowa jest zawsze. Specjalna i niezapomniana będzie właśnie dziś

Andrzej Mizera

Pierwszy raz Michał Bębenek wieszczę wigilijną spędzi poza domem. Starszy z rajdowców – Grzegorz tradycyjnie opłatkami z rodziną podzieli się w domu, mamy. I będzie czekał, kiedy „Miesiek” przyjedzie. Bo przecież na pewno ich odwiedzi.

O tym, że obecną Wigilię brązowy medalista Rajdowych Samochodowych Mistrzostw Polski Michał Bębenek spędzi poza domem, dowiedział się przed dwoma miesiącami. Zaskoczenie było, protestów nie odnotowano.

– Żona powiedziała, że w ten wieczór idziemy do jej mamy. To zdarzy mi się pierwszy raz w życiu. Wigilię zawsze spędzałem w domu. Spodziewam się miłej i serdecznej atmosfery. Świętować mamy wspólnie ze szwagrem a także ich babcią. Jestem ciekawy, jak to będzie wyglądało. W końcu to dla mnie pierwsza wigilia poza domem. Na stole nie zabraknie przysmaków. Jednak bliższych szczegółów nie znam – mówi Michał Bębenek.

Grzegorz i Michał, odkąd pamiętają Wigilię, zawsze świętowali razem w rodzinnym domu. Było gwarno, radośnie i smakowicie. – Nie mogło być inaczej, skoro jest nas czworo rodzeństwa i dwójka rodziców. Śmiechu zawsze było co niemiara. Teraz jest podobnie. Większa jest akustyka. Wszyscy przyjeżdżamy z dziećmi. Ich wszędzie jest pełno – opowiada starszy z braci Grzegorz. U Bębenków dziś na stole będzie zgodnie z tradycją 12 potraw. Nie zabraknie barszczu z uszkami, grochu z kapustą czy karpia. Wszystkie potrawy przyrządzać będzie mama. Tak jest od lat. – Do kuchni nie mogliśmy wchodzić. Pomagaliśmy w ostatniej fazie, gdy nic już nie można było zepsuć. Zazwyczaj przypadało nam smażyć karpia w kawałkach – wspomina Grzegorz.



W tym roku Michał z żoną i małą córeczką Wigilię spędzi inaczej – w domu swoich teściów

Na efekty kulinarnej pracy mamy czekał Michał. Na stole niecierpliwie czekał na swoje ulubione wigilijne danie.

– To paluszki z makiem, na słodko. Pycha. Podobnie jest z barszczem, szczególnie podanym na kwaśno. Niespecjalnie przepadam za karpim. Preferuję podanego go w sposób tradycyjny – zdradza Michał.

Wigilia bez tradycji. Nie ma o tym mowy. Tak też jest u Bębenków. Przy ich stole jest miejsce dla niespodziewanego gościa. Szczególnie trzeba uważać przy jedzeniu barszczu z uszkami. – Do jednego mama chowa pieniążka. Ten kto na niego trafi, w nadchodzącym roku ma nie narzekać na brak pieniędzy. Czasami bywa odwrotnie. Zdarzało się, że ktoś rozbił auto zaraz w styczniu. Za to druga połowa roku było dla niego lepsza – opowiada Grzegorz. – Mnie na razie to omija. Może w tym roku ja go znajdę – uważa Michał. Dzieleń opłatkami dostarcza wielu wzruszeń. Otrzymując życzenia, bracia czują, jak świat zmienia się wokół nich. – Gdy byłem młodszy, to najczęściej słyszałem o dobrej nauce i przejściu do kolejnej klasy. Potem była mowa tym, że bym dostał się

do dobrej szkoły średniej. Następnie zdał maturę. Gdy już zacząłem jeździć, to tata mówił, a na co ci to potrzebne, daj sobie z tym spokój. Mama zawsze życzyła mi, że bym szczęśliwie dojeżdżał do mety. Ostatnio pojawiają się życzenia zdobycia mistrza Polski – opowiada Michał. Święta, choinka, życzenia, ale jak zawsze czeka się też na prezenty. Michał Bębenek, miał zawsze do nich szczęśliwą rękę. – Kilka razy pod rząd przypadkiem znajdował upominki dla nas i też dla siebie. Zawsze jednak dochowywał tajemnicy. Nic nam nie mówił – dodaje Grzegorz. Michał do podarków nie miał głowy. Ich zakup zostawiał na ostatnią chwilę. Gdy sklepy były zamknięte, to pozostawała własna inwencja. Radził sobie w beznadziejnych, wydawało się, sytuacjach. – W czasach komunizmu, zapomniałem kupić mamie prezentu. Przypomniałem sobie o tym niedługo przed wigilią. Pomyślałem, że poszukam czegoś w domu. Po prześwietleniu większości półek i szafek znalazłem zapakowane rajstopy. Kilka godzin później trafiły do mamy. Bardzo się z nich ucieszyła. Zaczęła mnie chwalić za pomysłowość. Po kilku tygodniach przypomniała sobie,

że te właśnie rajstopy kupiła sobie kiedyś i je schowała, zapominając. Ile wtedy było śmiechu – wspomina z uśmiechem Michał. Szukanie prezentów nie jest ich specjalnością. Gdy zawodzą wszystkie koncepcje, z odsieczą przychodzi... własne nagrody. – Ostatnio podarowałem siostrzeńcowi jeden z naszych pucharów. Bardzo się z niego ucieszył. Potem tak sprezentowałem kilka trofeów. Żonie to nie zawsze się podoba. Narzeka, że niedługo wszystko rozdram i nic mi nie zostanie – śmieje się Michał.

Bracia najczęściej lubią kupować prezenty „z jajem”. Takie też najczęściej dostają. Czasami były wyjątki. – Przed kilkoma laty od siostry otrzymałem segregator z artykułami z całego roku dotyczących moich startów. Bardzo się z tego ucieszyłem. Zastanawiałem się, jak jej się udało, wszystko zachować w największej tajemnicy. Zadanie nie było łatwe. Mieszkaliśmy wtedy razem w domu – zastanawia się Michał. W tym roku prezenty jak zawsze będą owiane tajemnicą. Bracia zamierzali tę sprawę załatwić do końca ubiegłego tygodnia. Na liście obdarowanych pojawiają się też nowe osoby. – Pierwszy raz chyba ku-

pię prezent teściowej. Niedobry przy każdej okazji powtarzam, że ja dla niej jestem najlepszym prezentem. Życzę jej będą, żeby się nie zmieniała – mówi Michał.

Żony? Oczywiście zostaną docenione. W tym roku młodszemu z Bębenków najwspanialszy prezent otrzymał trzy miesiące temu. Jest nim córka Maja. Wigilię przy stole Bębenków zakończy kolędowanie. W przeszłości zawsze intonowane było przez tatę. Jego aktywność muzyczna rodziny nigdy nie dziwiła. W przeszłości występował w różnych zespołach. Kolędowanie lubią też rajdowcy. Lubią zanuć tradycyjnie i najbardziej znane „Wśród nocnej ciszy” „Dzisiaj w Betlejem” czy „Do szopy hej pasterze”. Zawsze wprowadzały dobry nastrój przed wyjściem na Pasterkę. – Bardzo lubiłem chodzić na nią. W tym roku raczej się na to nie zanosi. Nasz czas organizuje nam Maja – mówi.

Boże Narodzenia w ich rodzinie nie to stały rytym, który nigdy się nie zmienia, ale zawsze ma ten wyjątkowy urok. – Wprawdzie wszyscy mieszkamy w Bochni, często się spotykamy. Jednak udziela nam się atmosfera najważniejszych świąt w roku. Teraz będzie podobnie, po wigilii u rodziny żony przyjeździemy do mnie. W pierwszy dzień pojeździemy do kościoła, posiedzimy w domu. W drugim nie zabraknie gości. Tak jest od kilku lat. Jak byłem kawalerem, mama powtarzała, że 25 grudnia to się butów nie pastuje i koszu nie prasuje. Wtedy nawet nie odwiedzałem mojej przyszłej żony – dodaje Michał. Dziś wypatrywać będą pierwszej gwiazdki osobno. Gdy zaświeci, usiądą do wieszki, podzielą się opłatkami, złożą życzenia, pośpieją kolędy, pośmieją się prezentów. A ten najlepszy może się zrealizować za kilka miesięcy. Złoto, podium, medal – ot taki mały świąteczny kalambur.

## Pływanie

## Wojdak poza zasięgiem i rekordem

BRZESKO – ZABIERZÓW

Bardzo dobrze podczas Zimowych Mistrzostw Okręgu Małopolskiego Młodzików w pływaniu spisali się zawodnicy Klubu Sportowego Wiking Brzesko. Na imprezie w Zabierzowie wystartowali: Inez Machowska, Kamil Zych i Wojciech Wojdak. Klasą dla siebie był ten ostatni – zresztą aktualny Mistrz Polski czterokrotnie stawał na podium. W konkurencji na 50 metrów stylem dowolnym był drugi. Wygrał na 200, 400 i 800 metrów też kraulem. Ponadto w konkurencji 800 metrów z czasem 9.20,56 poprawił rekord okręgu. Dzięki temu prowadzi w rankingu ogólnopolskim. Kolejnego zawodnika wypredza o 25 sekund.

Dobrze wystartował również Kamil Zych, specjalizujący się w stylu grzbietowym. Zajął drugie miejsce na 100 metrów oraz 4. na 200 m. Natomiast Inez Machowska zdobyła trzecie miejsce na 100 metrów w stylu dowolnym. (anmi)

## Grali młodzi szczypiorniści

BOCHNIA. Rosną młode talenty w szczypiorniaku. Sześć zespołów, stu zawodników i bardzo dużo dobrej zabawy. Tak było podczas turnieju piłki ręcznej grup naborowych.

W imprezie odbywającej się w hali sportowej PSP nr 4/II LO w Bochni, zespoły zmagaly się system każdy z każdym. Mecze dostarczyły wielu emocji. Często wyniki były sprawą otwartą do samego końca. Nie zawiedli również kibice, którzy głośno dopingowali startujące zespoły. Można było poczuć się jak na ważnych i prestiżowych zawodach.

Turniej wygrał zespół PSP nr 5, PSP nr 4. Kolejne lokaty wywalczyły PSP nr 2, PSP nr 5 II zespół, PSP nr 2 II zespół, PSP nr 7. To nie ostatni turniej. Podobne zawody będą odbywały się raz w miesiącu przez cały rok szkolny.

Najbliższe zaplanowano na 12 stycznia i 9 lutego. (anmi)

W sobotę 27 grudnia

POLSKA THE TIMES

Na każdej płycie dwa odcinki!



**Morbius: skażona krew Spider-Mana**  
zamienia Michaela Morbiusa w wampira!

**Mściciel: Spider-Man w starciu**  
z Punisherem!

CENA 4,99 zł

POLSKA GAZETA Krakowska

MYŚLISZ GLOBALNIE. ŻYJESZ LOKALNIE.

w prezencie!

29 grudnia  
w poniedziałek  
ostatnia książka  
4 tomowej edycji powieści  
„KRZYŻACY”  
Henryka Sienkiewicza

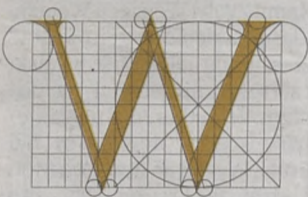


MYŚLISZ GLOBALNIE. ŻYJESZ LOKALNIE.

## RELAKS

Dzięki internetowi i genetycznej archeologii możemy już sprawdzić, czy w naszych żyłach płynie krew Juliusza Cezara, a nawet samego proroka Mahometa. Bo to, że pochodzimy z jakiegoś królewskiego rodu, jest pewne – pisze **Adam Synowiec**

# Kangur z herbem, czyli łowy na praprzodków



W wielorasowych żyłach Baracka Obamy może płynąć także europejska krew. Najnowsze śledztwo, jakie przeprowadzili specjaliści od genealogii doprowadziło rodzinne dzieje prezydenta elekta USA do niejakiego Christiana Gutknechta z wioski Bischwiller na Alasce, zamieszkałej przez emigrantów ze Szwajcarii.

Rodzice Gutknechta pochodzili jakoby z okolic Berna i przybyli do Ameryki w XVIII w. Christian Gutknecht urodził się już za wielką wodą w 1722 roku. Później zmienił nazwisko na Goodnight. Obama mógłby uważać go za swego pradiadka, od którego dzieli go jednak aż sześć pokoleń.

## Wygooglaj sobie przodka

Hans Ulrich Pfister, archiwista i genealog z Zurichu, uważa, że takie właśnie rozpowszechniane przez media informacje powodują, że poszukiwania przodków stają się hobby coraz większej liczby ludzi na świecie. – Mnóstwo książek o genealogii ukazało się w ostatnim ćwierćwieczu. To reakcja na potrzeby tych, którzy chcą dowiedzieć się prawdy o swych praprzodkach – mówi Pfister.

Badania nad genealogią rodzinną bardzo ułatwił internet. Na początku grudnia ukazał się nawet (na razie tylko po angielsku) podręcznik Davida M. Lyncha pt. „Wygooglaj dzieje swej rodziny” („Google Your Family History”). Książka jest pomyślana jako pomoc dla specjalistów od genealogii i amatorów, którzy potrafią wykorzystać komputer do poszukiwania tego typu informacji. Lynch podpowiada, jak znaleźć w sieci prace naukowe zawierające dane o naszych przodkach, archiwalne zdjęcia, które mogą przedstawiać pradiadków, artykuły z gazet z całego świata (plus pomoc w ich przekładzie), a nawet jak użyć komputera, żeby szukał informacji o naszych przodkach wtedy, gdy śpimy. Według danych Pew Internet oraz American Life Project, aż jedna czwarta użytkowników sieci poszukuje informacji o swych dawnych i nieznanach krewnych właśnie w internecie.

Wiele polskich stron internetowych bezpłatnie stara się pomóc amatorom zgłębiania tajemnic rodziny we wspinaczce na pierwsze konary ich drzewa genealogicznego. Polecamy zajrzeć pod adresy: [www.bliscy.pl](http://www.bliscy.pl), [www.drzewo-genealogiczne.pl](http://www.drzewo-genealogiczne.pl), [www.moikrewni.pl](http://www.moikrewni.pl) czy [www.genealogdy.pl](http://www.genealogdy.pl) (strona Polskiego Towarzystwa Genealogicznego). Na portalu [www.myheritage.pl/genealogia](http://www.myheritage.pl/genealogia)



można zaopatrzyć się w darmowe oprogramowanie do budowy drzewa genealogicznego. A w sieciowych wersjach wykazów polskich herbów szlacheckich i nazwisk rodowych można sprawdzić, czy nie przysługuje nam jakiś rycerski czy hrabiowski tytuł.

Prof. Mark Humphrys z City Univeristy w Dublinie, uważa, że każdy z Europejczyków ma wśród przodków jakiegoś władcę lub członka arystokratycznego rodu. Bo dawniej szlachetnie urodzeni mieli zwykle po kilkoro dzieci. Dzisiaj ich potomkowie muszą być liczeni w milionach.

Irlandczyk daje za przykład króla Edwarda III, który władał Anglią w XIV w. Miał dziewięć dzieci, które poczęły własnych synów i córki. Genealogdy udowodnili, że potomkami Edwarda III byli amerykańscy prezydenci: George Washington, Thomas Jefferson, John Quincy Adams, Zachary Taylor oraz obaj Roosevelt-

owie. Także pisarze i poeci: Jane Austen, Lord Byron, Alfred Lord Tennyson, Elizabeth Barrett Browning. Również generał Robert E. Lee i naukowiec Karol Darwin. Są również wśród nich słynni aktorzy filmowi – Humphrey Bogart, Audrey Hepburn i Brooke Shields.

## Potomkowie Mahometa

Ale co tam Edward III. Zdaniem Marka Humphrysa, wielu spośród żyjących może sobie wpisać do grona swych przodków samego proroka Mahometa, czyli założyciela religii islamskiej. A to poprzez siostrę Mahometa, Fatimę, której mąż Ali był zresztą także kuzynem proroka. Ali i Fatima mieli syna al-Hasana, który zmarł w 670 roku. Trzy wieki później jego dziewiąty pokoleniowo wnuk Ismail przeniósł ród twórcy islamu do Europy, zostając imamem Sewilii. Syn Ismaila, Muhamed, był twórcą dynastii Abbadydów, która to hiszpańskie miasto przekształciła

w XIV w. w wielkie centrum kultury. Ostatni emir z rodu Abbadydów miał z kolei córkę Zaidę, która zmieniła swe imię na Izabela, przechodząc na chrześcijaństwo i oddając swą rękę królowi Kastylii, Alfonsowi VI.

Daleką wnuczką Zaidy (w piątym pokoleniu) była Maria de Padilla, która pojechała za męża kolejnego kastylijskiego władcę, Pedra I Okrutnego, króla Portugalii. A z kolei jej daleką wnuczką była hiszpańska królowa Izabela, która sfinansowała odkrywczą podróż Krzysztofa Kolumba do Nowego Świata. Córka Izabelii, Juana, wyszła za Habsburga, przenosząc krew Mahometa do rodów książęcych Francji, Włoch i innych możnych ówczesnej Europy.

Jak dotrzeć do takich przodków? Ludziom majątnym odpłatną pomocą służy zawodowy genealog i historyk szwajcarski Benoit de Diesbach. Zajmuje się on najwyżej 200 takimi sprawami

w roku. Godzina profesjonalnej konsultacji genealogicznej kosztuje u niego 60–300 franków szwajcarskich. A precyzyjne ustalenie całego drzewa genealogicznego od tysiąca do kilkudziesięciu tysięcy. Zależnie od stopnia trudności zadania.

Od 2003 roku, kiedy to zsekwenjonowano genom człowieka, zabawa w polowanie na przodków

\*\*\*\*\*  
**Są programy, dzięki którym komputer szuka twoich przodków nawet wtedy, gdy śpisz**  
 \*\*\*\*\*

przybrała całkiem nowy wymiar. Modne stało się poszukiwanie korzeni poprzez testy DNA. Wiele firm oferuje przebadanie wysłanej im próbki materiału genetycznego i ustalenie, czy w żyłach klienta nie płynie przypadkiem krew np. Juliusza Cezara. Taka przyjemność to wydatek 100–400 dol. Można wybrać określenie markerów wzdłuż chromosomu Y (po linii męskiej) lub mitochondrialnego DNA (po żeńskiej). Lub obydwu naraz.

Takie usługi proponują m.in. portale: Ancestry.com, Genealogy.com, Genobase.com i wiele innych. Uruchomiony w zeszłym roku portal Ancestry.com pozyskał już jakiś milion subskrybentów i zarobił ok. 160 mln dol.

## Blżej kangura

Ale ta genetyczna archeologia jest coraz mocniej krytykowana. – Ludzie sądzą, że testy określają rasę, oryginalne pochodzenie etniczne, odkrywają, gdzie żyli ich przodkowie i z jaką grupą powinni się identyfikować – mówi Deborah Bolnik z University of Texas w Austin. W rzeczywistości umożliwiają sprawdzenie mniej niż 1 proc. osobistego genomu człowieka. Jeśli śledzi się chromosom Y, to analizowane jest niespełna 80 genów. Organizm człowieka ma ich 25 tys. Podczas tak pobieżnego badania można przeoczyć mnóstwo potencjalnych krewnych.

Nie znaczy to, że genetyczna archeologia jest nic niewarta. Naukowcy z University of Leicester ogłosili właśnie, że pracują nad technologią, która w niedalekiej przyszłości pozwoli określić nazwisko osoby na podstawie próbki DNA. Dr Turi King tłumaczy, że nazwisko przechodzi z ojca na syna tak jak zestaw genów w chromosomie Y (męskim). Według Kinga, jeśli dwoje nieznanych sobie ludzi nosi to samo nazwisko, to szansa na to, że są krewnymi wynosi 24 proc. Jeśli nazwisko jest stosunkowo rzadkie, prawdopodobieństwo wzrasta do 50 proc.

Genetyczne poszukiwania przodków mają jeszcze jeden aspekt. Według australijskich uczonych 150 mln lat temu człowiek i kangur mieli wspólnego przodka. A do dzisiaj genom tego zwierza niepokojąco przypomina nasz, ludzki.

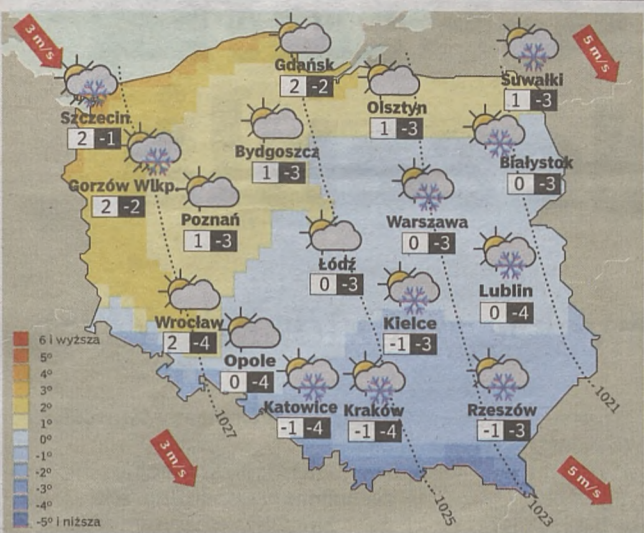
– Byliśmy zaskoczeni, jak bardzo obydwaj genomy są do siebie podobne. Podstawowe części genomów są właściwie identyczne – twierdzi Jenny Graves, szef badań rządowego Centre of Excellence for Kangaroo Genomics.

Przy okazji naukowcy odkryli 14 nowych genów i podejrzewają, że takie same mają ludzie. Być może te programujące niezwykły talent do boksu. Bo torby, długich uszu i poruszania się skokami raczej po nich nie odziedziczyliśmy.

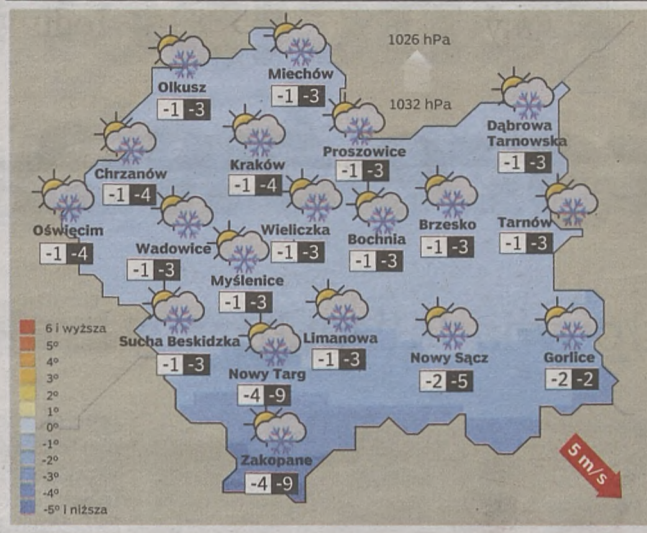
**POGODA**

**BRZESKO -1 -3 °C**  **BOCHNIA 3 -1 °C**

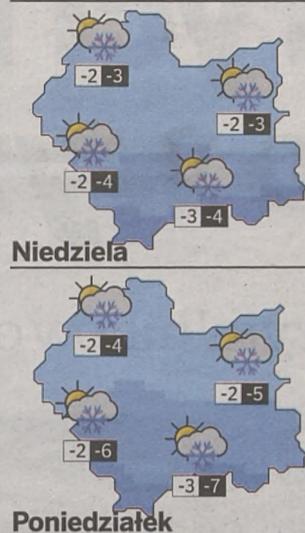
**Polska**



**Małopolska**



**Na dwa dni**



**Spod chmurki**

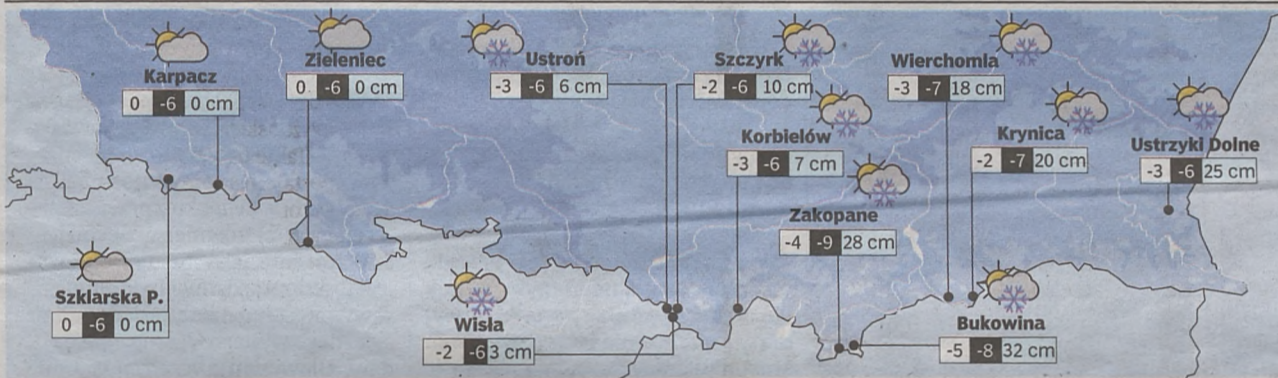


Pada śnieg, pada śnieg, pada, pada śnieg... Pewnie za swoimi oknami widzicie właśnie wirujące w powietrzu białe płatki, a to dopiero początek. Zima postanowiła nam zrobić prezent pod choinkę, żeby święta były jak w piosence. I przez kolejne dni śniegu będzie przybywać, a rękę na termometrach zacznie opadać w dół. To dobra wiadomość dla dzieciaków i narciarzy, gorsza dla kierowców, bo warunki na drogach będą typu ex-treme. Uważajcie więc proszę i – Wesołych Świąt!

Agnieszka Cegielska, TVN Meteo

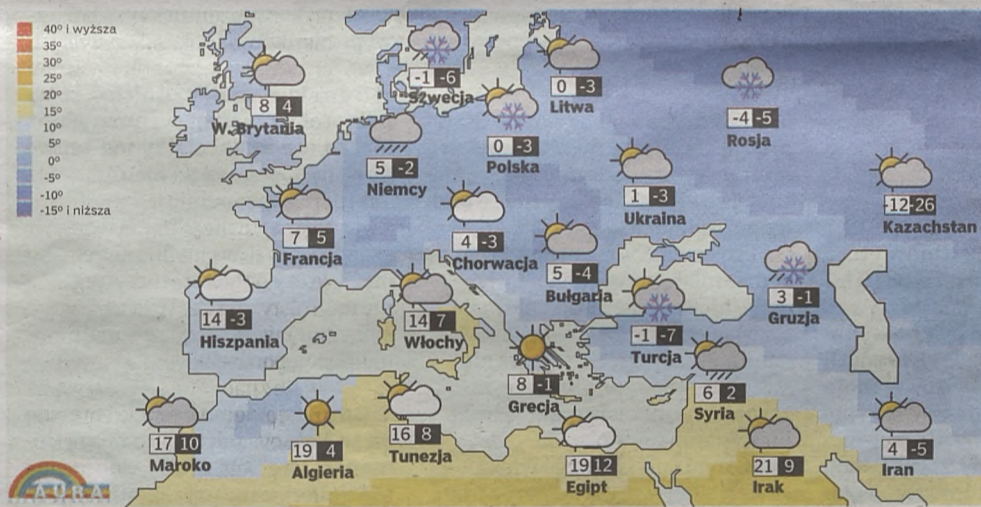


**W górach**



Miasto	temp. °C	pokrywa w cm
Karpacz	0 -6	0
Szklarska Poręba	0 -6	0
Zieloniec	0 -6	0
Wisła	-2 -6	3
Ustroń	-3 -6	6
Szczyrk	-2 -6	10
Korbielów	-3 -6	7
Zakopane	-4 -9	28
Bukowina	-5 -8	32
Wierchomla	-3 -7	18
Krynica	-2 -7	20
Ustrzyki Dolne	-3 -6	25
Jakuszyce	-1 -6	0
Szczawnica	-2 -6	20

**Europa**



Miasto	temp. °C	Miasto	temp. °C	Miasto	temp. °C	Miasto	temp. °C
Amsterdam	8 2	Helsinki	-2 -5	Marsylia	11 4	Sewastopol	3 -2
Archangielsk	-6 -7	Innsbruck	-1 -4	Mediolan	8 2	Sewilla	15 8
Astrachań	2 0	Istanbul	5 -1	Mińsk	-1 -5	Skopje	-2 -5
Ateń	8 -1	Kair	19 12	Monachium	6 0	Smoleńsk	1 -3
Bagdad	21 9	Kaliningrad	3 -1	Moskwa	-4 -5	Sofia	-2 -5
Barcelona	13 11	Kijów	1 -3	Murzańsk	-1 -7	Strasburg	6 1
Belgrad	3 -4	Kiruna	-6 -8	Neapol	13 7	Sztokholm	-1 -4
Berlin	5 -2	Kiszyniów	2 -2	Nikołaja	11 4	Tallin	0 -3
Berno	3 -1	Kolonia	6 1	Odessa	7 -2	Tirana	4 -2
Bordeaux	10 3	Konstanca	7 2	Oslo	-1 -6	Trondheim	2 -3
Bruksela	7 3	Kopenhaga	4 0	Palermo	14 10	Tunis	16 8
Budapeszt	2 -4	Koszyce	-2 -6	Paryż	7 5	Ufa	-9 -14
Bukareszt	5 -4	Lizbona	14 6	Perm	-12 -16	Walencja	14 5
Casablanca	17 10	Londyn	8 4	Porto	12 0	Warna	5 2
Dublin	8 2	Lublana	4 -3	Praga	5 -3	Wenecja	4 -1
Dubrownik	4 -3	Luksemburg	4 -1	Prisztina	-1 -5	Wiedeń	5 1
Edynburg	8 3	Lwów	0 -5	Ryga	1 -2	Wilno	0 -3
Glasgow	7 2	Lyon	7 0	Rzym	14 7	Wolgograd	-6 -6
Haga	8 3	Madryt	14 -3	Saloniki	6 -1	Zagrzeb	4 -1
Hamburg	8 3	Manchester	7 1	Sarajewo	-2 -4	Zurych	-2 -4



**Jan Miodek Rzecz o języku**

**Pasterzy czy może pasterzów?**

**L**ubimy wszyscy radosną, głośno śpiewaną kolędę „Tryumfy Króla Niebieskiego zstąpiły z nieba wysokiego” (tryumfy należy tu rozumieć jako „zwycięskie zastępy”; to niewątpliwie historyczne nawiązanie do najwyższego wojskowego wyróżnienia przyznanego w starożytnym Rzymie zwycięskiemu wodzowi). Rodacy raptownie jednak wyciszają głos, gdy tylko dochodzą do wersu „pobudziły paste...”, bo trudno im się zdecydować na wybór jednego z dwu wariantów: pasterzy czy też może – pasterzów?

Kto chciałby być wierny zaleceniu współczesnych słowników, musiałby

zaśpiewać „pobudziły pasterzy, dobytku swego stróżów”, bo przy haśle pasterz poleca się dopełniaczową postać liczby mnogiej pasterzy, a przy haśle stróż – stróżów. Tak być jednak oczywiście nie może, rym trzeba przecież zachować! Ponieważ w absolutnej większości śpiewników – i tych dawnych, i tych z ostatnich lat mamy parę „pasterzów – stróżów” (sam ją wyśpiewywałem w chórze uniwersyteckim), usilnie ją Państwu polecam. A skąd ów gramatyczny problem z pasterzami i stróżami?

Jest on związany z procesem stwardnienia w naszym języku pierwotnie miękkich spółgłosek c, dz, cz, dż, sz, ż, rz, l. Gdyby były one

nadal miękkie, dodawalibyśmy do nich w dopełniaczu liczby mnogiej końcówkę -i: pasterzi, strózi, zajęci, palaczi, słuchaczi, pisarzi itp. Ich stwardnienie spowodowało, że zarówno pod względem wymawianym, jak i graficznym pierwotne -i zamieniło się w -y: pasterzy, stróżów, zajęcy, palaczy, słuchaczy, pisarzy.

A kiedy poczucie pierwotnej miękkości c, dz, cz, dż, sz, ż, rz, l ostatecznie zanikło, zaczęto do tematów fleksyjnych zakończonych tymi spółgłoskami dodawać końcówkę -ów przynależną rzeczownikom twardotematowym: pasterzów, stróżów, zajęców, palaczy, słuchaczy, pisarzy – jak domów, wozów, stołów, kotów, psów.

Kiedy już się wydawało, że opisywany tu proces zakończy się ostatecznym zwycięstwem końcówki -ów – jakże atrakcyjnej, bo nie

” Rym trzeba zachować! Ze względu na tradycję i atrakcyjność formy ”

pojawiającej się w żadnym innym przypadku gramatycznym, nastąpiło mniej więcej po II wojnie światowej nagłe zwolnienie całego przebiegu ewolucyjnego, związane niewątpliwie ze wzrostem świadomości normatywnej społeczności językowej. W efekcie postaci typu zajęcy – zajęców, arkuszy – arkuszków, słuchaczy – słuchaczów funkcjonują ciągle na prawach form równorzędnych, ba – w odczuciu większości dopełniacze z końcówką -y uchodzą za staranniejsze, a przede wszystkim – za bezpieczniejsze (obawa przed popełnieniem błędu typu gościów, koniów, liściów – zamiast gości, koni, liści). Po wygłosowym tematycznym -rz końcówki

-ów prawie się dziś nie spotyka (choć jeszcze w XIX wieku narodziła się seria wydawnicza Biblioteka Pisarzy Polskich). Praktycznie wszyscy odwołują się do pisarzy, dziennikarzy, drukarzy, stolarzy itd. Stąd i przywołane wyżej zalecenie słownikowe: pasterzy.

A z drugiej strony, kiedy te same słowniki informują: stróżów, meczów, to i tak większość rodaków wybiera niezgodne z oficjalną normą brzmienia stróży, meczy.

Podsumowując raz jeszcze powiem: i ze względu na tradycję, i z powodu fleksyjnej atrakcyjności, wyrazistości końcówki -ów w kolędzie „Tryumfy Króla Niebieskiego” lepiej wybrać rymowany wariant „pasterzów – stróżów”.

## PORADNIK

# Emerycy i renciści dostaną nieco wyższe świadczenia

Na pytania Czytelników odpowiadali fachowcy krakowskiego Oddziału ZUS

Redakcyjny dyżur pokazał, że emerycy i renciści zainteresowani są przede wszystkim tym, czy w 2009 roku mogą liczyć na wyższe świadczenia. A nadchodzący rok – wyjątkowo, bo do tej pory nikt nie rozpieszczał świadczeniobiorców ZUS – będzie dla nich nieco korzystniejszy.

Przed wszystkim emerycy i renciści otrzymają świadczenia wyższe o 1 proc. z tytułu obniżenia z 19 na 18 proc. skali podatku dochodowego od osób fizycznych. Ponadto, od stycznia 2009 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych będzie przyjmował wnioski od osób, które były zatrudnione i ubezpieczone, ale nie z własnej winy nie mogły udowodnić z jakiegoś okresu wysokości przychodów. W takich przypadkach – jeżeli emerytowi lub renciście albo osobie, której naliczono kapitał początkowy, uwzględniono wcześniej tylko staż pracowniczy, natomiast jego przychód potraktowano jako zerowy – ZUS przeliczy wysokość świadczenia biorąc do ustalenia jego podstawy minimalne wynagrodzenie, które obowiązywało w tym czasie. To podwyższy świadczenia wielu emerytom, którzy byli do tej pory pokrzywdzeni. I oczywiście w 2009 r. ZUS przygotowuje się do marcowej waloryzacji. Ponieważ na temat emerytur, także wcześniejszych, zamieszczaliśmy poradniki oraz informacje na bieżąco, dziś ograniczamy się do wybranych kwestii z redakcyjnego dyżuru.

## Wybrane pytania i odpowiedzi

**● Od 12 lat jestem na emeryturze. Przy jej ustalaniu nie mogłam przedłożyć dokumentów potwierdzających wysokość zarobków z lat 1982 – 1984, ponieważ zakład został zlikwidowany. Czy w myśl nowych zasad mogę liczyć na przeliczenie świadczenia?**

Tak. ZUS na wniosek osoby zainteresowanej przeliczy podstawę emerytury i w tzw. zerowe miejsce wstawi najniższe wynagrodzenie w tych latach.

**● W dokumentacji rentowej ZUS znajduje się moje zaświadczenie o pracy, ale bez określenia wysokości zarobków z okresu ponad czterech lat. Pracodawca stwierdził, że dokumenty płacowe zostały zniszczone. Czy ZUS przeliczy moją rentę z urzędu, czy muszę o to wystąpić?**

Przeliczenie świadczenia będzie możliwe na wniosek osoby zainteresowanej. Jeżeli z dokumentacji – którą dysponuje ZUS – wynika, że przez ponad 4 lata była Pani zatrudniona na podstawie umowy o pracę, chociaż brak w niej określenia wysokości wynagrodzenia, wystarczy napisać wniosek.



Katarzyna Kowalczyk

**● Chciałbym wiedzieć czy przeliczenie mojej emerytury na nowych zasadach, tj. po zamianie okresu zerowego na minimalne wynagrodzenie będzie możliwe, jeżeli przez cały ten okres zerowy (5 lat) byłem zatrudniony tylko na pół etatu?**

Tak, będzie możliwe. Natomiast, jeżeli ze świadectwa pracy wynika, że przez cały 5-letni okres zatrudnienia nieudokumentowanego zarobkami wykonywana była praca na pół etatu, ZUS do ustalenia nowej podstawy świadczenia przyjmie połowę minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w tamtym czasie.

**● Czy wszystkim, którzy nie mogli udowodnić, ile zarabiali w trakcie kariery zawodowej, ZUS przeliczy jednakowo ten okres?**

Nie. Jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym poprzednio do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty, za jej podstawę ZUS przyjmie kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy, niezależnie od tego, jakie faktycznie przychody miała wtedy dana osoba.

**● Czy ważna jest data złożenia wniosku o przeliczenie świadczenia uwzględniającego lata poprzednio potraktowane jako zerowe?**

Tak. Ze złożeniem wniosku w tej sprawie nie trzeba się spieszyć. Natomiast ważne jest, żeby go wnieść do końca 2009 r. Niezależnie od tego, czy wniosek zostanie złożony w styczniu czy nawet w grudniu przyszłego roku, ZUS wypłaci świadczenie z wyrównaniem od 1 stycznia 2009 r.

**● Czy w związku z obniżeniem stawki podatkowej o 1 proc., tj. z 19**



Zofia Migdał

**na 18 proc. wzrosną także od nowego roku świadczenia wypłacane przez ZUS?**

Tak. Począwszy od 1 stycznia 2009 r. emerytom i rencistom ZUS będzie odprowadzał niższy o 1 proc. podatek od osób fizycznych, co oznacza, że ich świadczenia wzrosną również o 1 proc.

**● Składając wniosek o emeryturę podałem zarobki z ostatnich 10 lat ubezpieczenia, chociaż wiedziałem, że gdyby wzięto pod uwagę wynagrodzenie z 20 dowolnie wybranych lat całej kariery zawodowej moja emerytura byłaby dużo wyższa. Niestety, nie z mojej winy nie mogłem udowodnić ile wtedy zarabiałem, z powodu braku dokumentacji płacowej, którą pracodawca zlikwidował. Czy wobec tego można naprawić ten błąd, wnosząc o przeliczenie emerytury z korzystniejszych lat?**

Tak. Na Pana wniosek, jeżeli w myśl nowej ustawy okaże się, że po uwzględnieniu minimalnych wynagrodzeń (zamiast zerowych) zarobki wskazane w innych okresach niż podane przy obliczeniu emerytury są korzystniejsze, od przyszłego roku świadczenie będzie przeliczone i wypłacane w nowej wysokości.

**● Czy wiadomo o ile wzrosną świadczenia po marcowej waloryzacji?**

Zakłada się, że w wyniku marcowej waloryzacji wzrosną nie tylko emerytury i renty, ale również przysługujące do nich dodatki o 6,4 proc. Zmieni się również wysokość kwoty bazowej, branej pod uwagę przy ustalaniu emerytury lub renty z 2275,37 zł na ponad 2500 zł.

**● Jeżeli ZUS podwyższy mi rentę o 1 proc. z tytułu niższego podatku, czy waloryzacji będzie podlegała już ta podwyższona kwota świadczenia?**

Tak. Emerycy i renciści mogą w przyszłym roku liczyć na dwie podwyżki. Pierwsza – wypłacana od 1 stycznia i podwyższona o 1

proc. obniżonego podatku, druga – od 1 marca, objęta waloryzacją przekazywana w normalnych terminach otrzymywania świadczeń, których wysokość zostanie ustalona z uwzględnieniem styczeniowej podwyżki podatkowej.

**● Od lutego przechodzę na emeryturę. Czy mnie również obejmie marcową waloryzacją?**

Tak. Waloryzacja obejmie wszystkie osoby pobierające świadczenia, do których prawo nabędą do końca lutego 2009 r.

**● W marcu ukończę 60 lat i przejdę na emeryturę. Chciałabym jednak nadal pracować. Czy warunkiem wypłaty świadczenia jest rozwiązanie stosunku pracy?**

Nie. Od 1 stycznia 2009 r. osoba, która po spełnieniu ustawowych warunków przejdzie na emeryturę, może kontynuować zatrudnienie bez konieczności rozwiązania stosunku pracy.

**● Ukończyłam 55 lat i mam 30 lat pracy. Czy po przyznaniu wcześniejszej emerytury będę musiała rozwiązać umowę o pracę, czy mogę podjąć zatrudnienie?**

Od 1 stycznia 2009 r. osoba, która będzie miała przyznaną wcześniejszą emeryturę, nie musi rozwiązywać umowy o pracę, natomiast żeby jej emerytura nie została zmniejszona lub w ogóle zawieszona, obowiązywać ją będą limity zarobków do czasu ukończenia ustawowego wieku emerytalnego, tj. dla kobiety 60 lat, dla mężczyzny 65 lat.

**● Urodziłem się w 1954 r. Mam 32 lata pracy, a od 23 lat pracuję w szkole w charakterze nauczyciela. Czy do końca tego roku muszę złożyć wniosek o emeryturę? Nie chcę rezygnować z pracy.**

Jeżeli nadal będzie Pan pracował jako nauczyciel, emerytura nie będzie przyznana. Świadczenie to bez względu na wiek nauczyciela przysługuje po spełnieniu wszystkich warunków, w tym rozwiązania stosunku pracy. Ponieważ warunki stażowe spełnił Pan do końca 2008 r., wniosek o emeryturę wystarczy złożyć na 30 dni przed rozwiązaniem stosunku pracy w charakterze nauczyciela. Ważne, aby wniosek w tej sprawie został złożony w ZUS przed 65 rokiem życia.

**● Mam świadczenie przedemerytalne. Czy z przejściem na emeryturę muszę czekać do 65 lat?**

Jeżeli mężczyzna urodzony przed 1 stycznia 1948 r. ma 35 lat stażu pracy, może przejść na emeryturę po ukończeniu 60 lat.

**● Czy zmieniły się warunki przechodzenia na wcześniejszą emeryturę**

**kobiet, które ukończą w tym roku 55 lat?**

Nie. 55-letnia kobieta nadal zachowuje prawo do przejścia na wcześniejszą emeryturę, jeżeli udowodni 30-letni staż pracy (liczą się okresy składkowe i nieskładkowe), lub 20-letni staż, jeśli jest uznana za całkowicie niezdolną do pracy.

**● Za dwa miesiące przechodzę na emeryturę. W jakiej wysokości należy mi się odprawa?**

Pracownikowi, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na emeryturę (również wcześniejszą) lub rentę, przysługuje odprawa. Jest to jednorazowe świadczenie w wysokości co najmniej jednomiesięcznego wynagrodzenia. Pracodawca powinien je wypłacić w dniu rozwiązania stosunku pracy i obliczyć na takich samych zasadach jak wysokość ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy.

**● 5 grudnia zmarł mój ojciec, który pobierał wcześniejszą emeryturę. Matka ma 52 lata. Czy ma prawo do renty rodzinnej po ojcu?**

Tak, ponieważ spełnia jeden z warunków do przyznania tego świadczenia tj. w chwili śmierci męża, który pobierał emeryturę – nie ma znaczenia czy była to emerytura wcześniejsza – miała ukończone 50 lat.

**● Od roku jestem na rencie i pracuję na 1/2 etatu. Jak często mogę domagać się od ZUS doliczenia stażu? Rencista uzyskujący dodatkowe przychody, od których istnieje obowiązek odprowadzania do ZUS składek na ubezpieczenia społeczne może wносить o doliczenie stażu i tym samym przeliczenie świadczenia nie częściej niż raz na kwartał.**

**● Czy ZUS przeliczy mi emeryturę, jeśli nie mogę odszukać dokumentacji płacowej za przepracowane na pełnym etacie tylko 10 miesięcy?**

Jest to możliwe. ZUS przeliczy emeryturę proporcjonalnie do czasu podlegania ubezpieczeniu z wynagrodzeniem minimalnym. *Józefa Piotrowska-Strigl*

## Dziękujemy za dyżur

● Dziękujemy Katarzynie Kowalczyk, naczelnik Wydziału Kapitału Początkowego oraz Emerytur i Rent z Systemu Zreformowanego oraz Zofii Migdał, naczelnik Wydziału Przyznawania Emerytur i Rent krakowskiego Oddziału ZUS za dyżur w redakcji. Nasi goście odpowiedzieli na kilkadziesiąt pytań Czytelników.

# Czytelnicy pytają, „Krakowska” odpowiada

Rubrykę redaguje **Józefa Piotrowska-Strigl**



FOT. LUDWIK KOSTUS

## Bez zamiany

**Przemysław R. Pobieram świadczenie przedemerytalne. Ostatnio choruję. Czy możliwa jest jego zamiana na rentę socjalną?**  
Nie. Renta socjalna jest to świadczenie przysługujące osobom, które zostaną uznane za całkowicie niezdolne do pracy z powodu inwalidztwa:  
● które powstało przed ukończeniem 18 roku życia  
● w trakcie nauki w szkole lub szkole wyższej przed ukończeniem 25 roku życia  
● w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.  
Renta socjalna może być przyznana czasowo lub wyjątkowo na stałe. Nie przysługuje natomiast osobom, które mają już ustalone prawo do zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego. Zatem zamiana praw do tych świadczeń nie jest możliwa.

## Bez składki

**Lesław W. Jestem emerytem. Czy jeśli zatrudnię pomoc domową na podstawie umowy o pracę (1/8 etatu), muszę odprowadzać za nią do ZUS składki na Fundusz Pracy?**

Nie. Ponieważ ten rodzaj zatrudnienia nie wiąże się z prowadzeniem działalności gospodarczej (pracodawca nie musi posiadać numeru REGON), ZUS nie wymaga za taką osobę odprowadzania składki na Fundusz Pracy.

## Renta zagranicę

**Anna M. Przyznano mi rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy na dwa lata. Chciałabym w tym czasie wyjechać do córki mieszkającej za granicą. Czy nie przeszkodzi to w pobieraniu renty?**

Nie. Osobie uprawnionej do emerytury lub renty, która przebywa za granicą, świadczenie może być wypłacane na jej rachunek bankowy w Polsce lub do rąk wskazanej osoby mieszkającej w Polsce.

## Trzeba się zbadać

**Sebastian C. Jestem zarejestrowany w urzędzie pracy jako bezrobotny. Czy jeżeli zostaną skierowany do prac interwencyjnych, to pracodawca może wymagać przedłożenia wyników badań lekarskich?**

Tak. Bezrobotnego skierowanego do prac interwencyjnych należy zatrudnić na umowę o pracę i traktować jak każdego innego pracownika. Zatem jeszcze przed podjęciem pracy pracodawca musi go skierować na badania lekarskie, bez których nie może on być dopuszczony do pracy. Zgodnie z kodeksem pracy badania te przeprowadzane są na koszt pracodawcy.

## Wolne na dzieci

**Kamila Z. Czy jeżeli w tym roku nie skorzystam z przysługujących mi 2 dni wolnych od pracy na opiekę nad dziećmi – w wieku 5 i 7 lat – mogę je wykorzystać w przyszłym roku?**

Nie. W każdym roku kalendarzowym pracownik ma prawo do 2 dni zwolnienia z tytułu wychowywania dziecka w wieku do 14 lat. Niewykorzystane dni w danym roku kalendarzowym nie przechodzą na rok następny.

## Jak liczyć

**Czytelnik z Krakowa. Czy ustalając regulamin wynagradzania bierze się pod uwagę liczbę zatrudnionych, czy liczbę etatów, również tych niepełnych?**

Pracodawca zatrudniający co najmniej 20 pracowników ma obowiązek wydać regulamin pracy i wynagradzania. Określając liczbę 20, bierze się pod uwagę liczbę zatrudnionych, a nie etaty. Nie ma znaczenia podstawa nawiązania stosunku pracy, rodzaj wykonywanej pracy czy wymiar czasu, w którym pracownik jest zatrudniony.

## Urlop za granicą

**Janusz S. Każdego roku pracodawca finansuje nam z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych świadczenia za urlop. Planuję wziąć urlop w styczniu i spędzić go wraz z rodziną za granicą. Czy za taki wypoczynek też mogę liczyć na wsparcie?**

Tak. Środki z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych mogą być przeznaczone na finansowanie wypoczynku poza granicami kraju.

## Uciążliwy lokator

**Stały Czytelnik. Jeden z lokatorów w naszej wspólnocie mieszkaniowej przez prawie dwa lata nie tylko nie wnosi żadnych opłat, do których jest zobowiązany, ale zachowuje się nagannie i wykracza w sposób rażący przeciwko porządkowi domowemu. Czy możemy się go pozbyć?**

Tak. Uciążliwemu lokatorowi właścicielowi lokalu, który długotrwale zalega z wniesieniem opłat i zakłóca porządek domowy, wspólnota mieszkaniowa, której jest członkiem, może domagać się na drodze sądowej sprzedaży mieszkania w drodze licytacji. Właściciel, którego lokal został sprzedany, musi liczyć się z tym, że nie przysługuje mu prawo do mieszkania zamiennego.

## Dzieło na urlopie

**Józef W. Za zgodą pracodawcy mam urlop bezpłatny. Czy w tym czasie mogę wykonywać pracę na podstawie umowy o dzieło?**

Tak. Pracownik korzystający z urlopu bezpłatnego, może zawrzeć jedną, a nawet kilka umów o dzieło i taki rodzaj umowy nie stanowi tytułu ani do ubezpieczeń społecznych, ani do ubezpieczenia zdrowotnego. Nie ma znaczenia, czy umowa o dzieło wykonywana jest na rzecz własnego pracodawcy, który udzielił urlopu bezpłatnego, czy jest zawarta z innym pracodawcą.

## Wniosek do ZUS

**Wiktor S. Za dwa miesiące ukończę 60 lat i będę miał 36 lat stażu pracy. Zdecydowałem się na przejście na wcześniejszą emeryturę. Pracodawca zwleka ze sporządzeniem odpowiedniego wniosku wymaganego przez ZUS. Czy mogę sam skompletować dokumentację emerytalną, czy musi to zrobić pracodawca?**

Pracodawca powinien, ale nie musi. Co prawda jest on zobowiązany do współdziałania z pracownikiem w gromadzeniu dokumentacji niezbędnej do przyznania emerytury oraz ma obowiązek wydania pracownikowi lub ZUS zaświadczeń w celu ustalenia prawa do tego świadczenia i jego wysokości. Powinien również przygotować wniosek o emeryturę i przedłożyć go za zgodą pracownika organowi rentowemu nie później niż na 30 dni przed zamierzonym terminem przejścia pracownika na emeryturę. Korzystanie z pośrednictwa pracodawcy nie jest

obowiązkowe. Można również samodzielnie przygotować wniosek, załączyć do niego potrzebne dokumenty i złożyć je w ZUS.

## Staż do renty

**Halina L. Ukończyłam 37 lat. Ciężko zachorowałam i lekarz sugeruje przejście na rentę. Ile muszę przepracować, żeby mieć prawo do tego świadczenia?**

Wymagany okres (składkowy i nieskładkowy) do nabycia prawa do renty uzależniony jest od wieku, w którym powstała niezdolność do pracy. Dla osoby, która ukończyła 30 lat, wymagany staż ubezpieczeniowy wynosi 5 lat i musi przypadać na ostatnie dziesięciolecie przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy.

## Na tymczasem

**Barbara S. Zamierzam podjąć pracę tymczasową. Czy rezygnując z niej obowiązują jakieś ustawowe terminy wypowiedzenia?**

Tak. Umowę o pracę tymczasową może wypowiedzieć zarówno pracodawca, jak i pracownik. Okres wypowiedzenia to trzy dni (robocze), gdy umowa została zawarta na czas nie przekraczający dwóch tygodni, oraz tydzień – gdy została zawarta na okres ponad dwa tygodnie.

## Bez rehabilitacji

**Stanisław W. Pobieram świadczenie przedemerytalne. Ostatnio choruję. Czy mogę zwrócić się do ZUS o przyznanie mi świadczenia rehabilitacyjnego?**

Nie. Prawo do świadczenia rehabilitacyjnego, które jest przyznawane na podstawie orzeczenia lekarza orzecznika ZUS, nie przysługuje: uprawnionym do emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy, zasiłku dla bezrobotnych, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego. Nie ma do niego prawa również osoba, która przebywa na urlopie wychowawczym lub bezpłatnym.

## Na emeryturę

**Stanisław z Tarnowa. Do końca grudnia jestem na bezrobociu z prawem do zasiłku. Jeżeli ZUS zaliczy mi służbę wojskową, to będę miał 36 lat stażu pracy. Mam 61 lat. Czy mogę przejść na wcześniejszą emeryturę?**

Tak. Okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych i odbywania służby wojskowej uwzględnia się do stażu wymaganego przy staraniach o wcześniejszą emeryturę. Zatem spełni Pan warunki do przejścia na wcześniejszą emeryturę.

## Przedawnienie

**Mariusz N. Po jakim czasie następuje przedawnienie ubiegania się o nagrodę jubileuszową?**

Roszczenie o nagrodę jubileuszową przedawnia się z upływem 3 lat.

## Umowa o dzieło

**Renata T. W jakich przypadkach nie trzeba płacić składek ZUS od umowy o dzieło?**

Od umowy o dzieło trzeba odprowadzać składki na ubezpieczenie społeczne tylko wtedy, gdy pracodawca zawiera ją z własnym pracownikiem. W pozostałych wypadkach nie ma takiego obowiązku. Samoistna umowa o dzieło nie podlega bowiem ani ubezpieczeniom społecznym, ani ubezpieczeniu zdrowotnemu, zatem nie stanowi tytułu do tych ubezpieczeń.

## Koszty

**Jan P. Ile w tym roku wynoszą koszty uzyskania przychodów?**

W 2008 r. koszty uzyskania przychodów ze stosunku pracy wnoszą:

- 111,25 zł miesięcznie i 1335 zł rocznie – dla zatrudnionych u jednego pracodawcy
- 2002,05 zł – dla zatrudnionych u wielu pracodawców jednocześnie w tej samej miejscowości za cały rok podatkowy
- 139,06 zł miesięcznie i 1668,72 zł rocznie – dla dojeżdżających z innej miejscowości i zatrudnionych u jednego pracodawcy
- 2502,56 zł rocznie – dla dojeżdżających z innej miejscowości, a zatrudnionych u wielu pracodawców.

## 50 lat ochrony

**Zofia G. Prowadzę małą firmę, zatrudniam 5 pracowników. Jak długo muszę przechowywać ich akta osobowe?**

Ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nakazuje, by pracodawca przechowywał dokumentację pracowniczą, tj. listy płac, karty wynagrodzeń oraz inne dowody, na podstawie których można ustalić podstawę wymiaru emerytur lub renty, przez 50 lat od dnia ustania stosunku pracy danego pracownika.

# Życzenia świąteczne

OGŁOSZENIE

0221797/00



Świąt wypełnionych radością i miłością,  
 niosących spokój i odpoczynek,  
 Nowego Roku  
 pełnego optymizmu i szczęścia.



OGŁOSZENIE

0222602/00

**niskie raty  
nie tylko  
od święta**



**TARNÓW:**

ul. Krakowska 49  
tel. 014 627 55 26, 014 627 25 72

**BRZESKO:**

ul. Głowackiego 25  
tel. 014 663 22 25

**BOCHNIA:**

Pl. Gazaris 2  
tel. 014 611 63 57



*Wszystkim Klientom  
 składamy serdeczne życzenia  
 Spokojnych i Radosnych  
 Świąt Bożego Narodzenia  
 oraz Pomyślności i Sukcesów  
 w Nowym Roku*

Zarząd i Pracownicy  
**SKOK KWIATKOWSKIEGO**

**Życzenia świąteczne**

OGŁOSZENIE

021677/00/WITWI

0217302/00/WITWI

*Zdrowych, radosnych i rodzinnych  
Świąt Bożego Narodzenia  
oraz wiele szczęścia i pomyślności  
w Nowym 2009 Roku*

*Szanownym Czytelnikom  
Gazety Krakowskiej,  
a w szczególności  
Mieszkańcom Ziemi Bocheńskiej*

*życzą  
Zofia Pukal  
Przewodnicząca Rady  
Jerzy Lysy  
Wójt Gminy Bochnia*



OGŁOSZENIE

0215323/00/WITWI

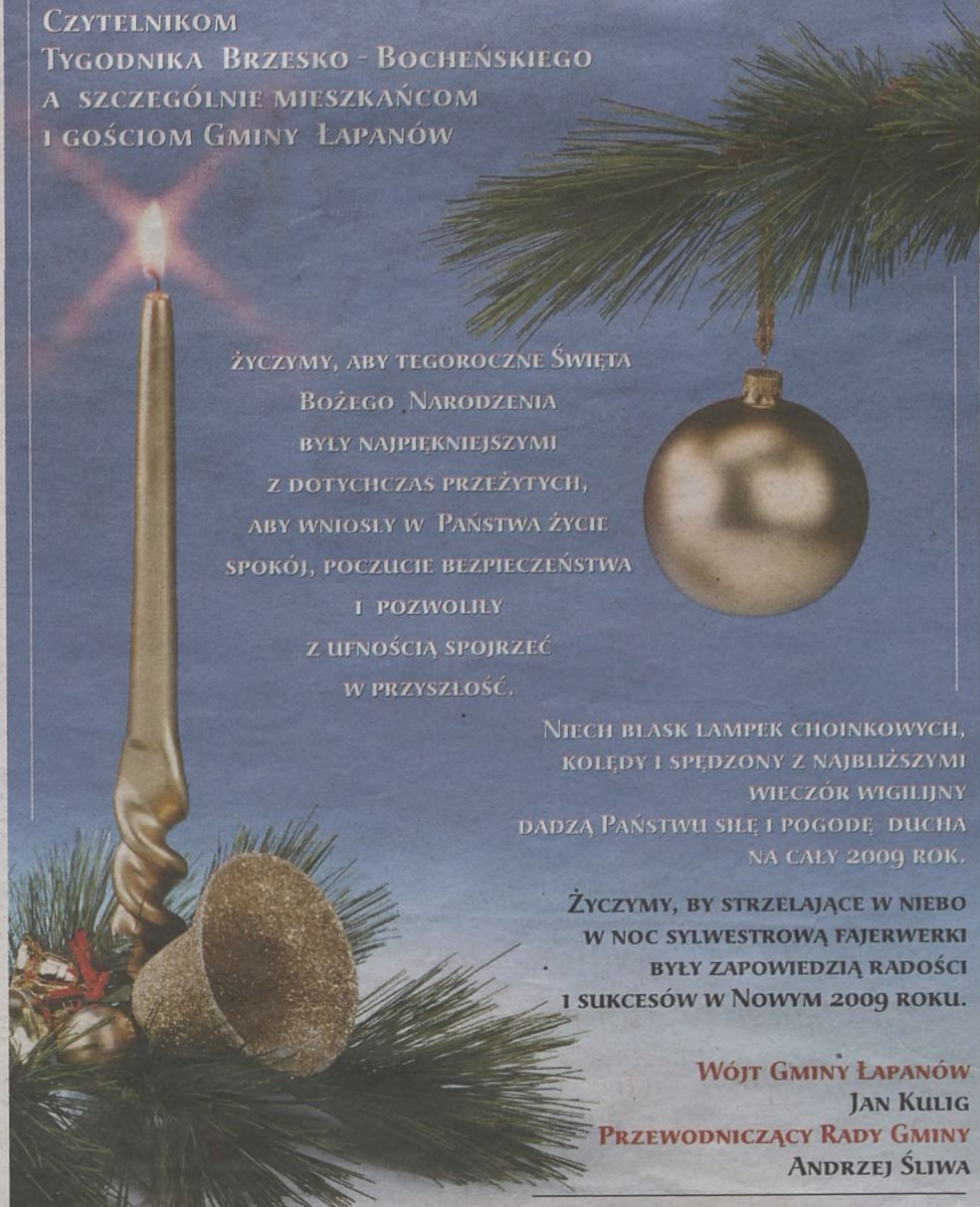
**CZYTELNIKOM  
TYGODNIKA BRZESKO - BOCHEŃSKIEGO  
A SZCZEGÓLNIEM MIESZKAŃCOM  
I GOŚCIOM GMINY ŁAPANÓW**

*ŻYCZYMY, ABY TEGOROCZNE ŚWIĘTA  
BOŻEGO NARODZENIA  
BYŁY NAJPIĘKNIEJSZYMI  
Z DOTYCHCZAS PRZEŻYTYCH,  
ABY WNIOŚLY W PAŃSTWA ŻYCIE  
SPOKÓJ, POCZUCIE BEZPIECZEŃSTWA  
I POZWOLIŁY  
Z UFNOŚCIĄ SPOJRZEĆ  
W PRZYSZŁOŚĆ.*

*NIECH BLASK LAMPEK CHOINKOWYCH,  
KOLEDY I SPĘDZONY Z NAJBLIŻSZYMI  
WIECZÓR WIGILIJNY  
DADZĄ PAŃSTWI SIŁĘ I POGODĘ DUCHA  
NA CAŁY 2009 ROK.*

*ŻYCZYMY, BY STRZELAJĄCE W NIEBO  
W NOC SYLWESTROWĄ FAJERWERKI  
BYŁY ZAPOWIEDZIĄ RADOŚCI  
I SUKCESÓW W NOWYM 2009 ROKU.*

**WÓJT GMINY ŁAPANÓW  
JAN KULIG  
PRZEWODNICZĄCY RADY GMINY  
ANDRZEJ ŚLIWA**



OGŁOSZENIE

0217302/00/WITWI

*Z okazji nadchodzących  
Świąt Bożego Narodzenia  
pragniemy złożyć serdeczne życzenia zdrowia,  
wielu głębokich i radosnych przeżyć,  
wewnętrznego spokoju  
oraz zadowolenia na każdy  
nadchodzący dzień.  
Życzymy, aby ten świąteczny czas pełen był  
rodzinnego ciepła, upływał w radości i pokoju  
przy staropolskich koledach  
oraz zapachu świerkowej choinki.  
Niech Nowy Rok 2009 niesie optymizm,  
szczęście i pomyślność.*

*Wicestarosta Przewodniczący Rady Starosta Bocheński  
Tomasz Calka Ryszard Rozenbajgier Jacek Pajak*

OGŁOSZENIE

0217280/00/WITWI

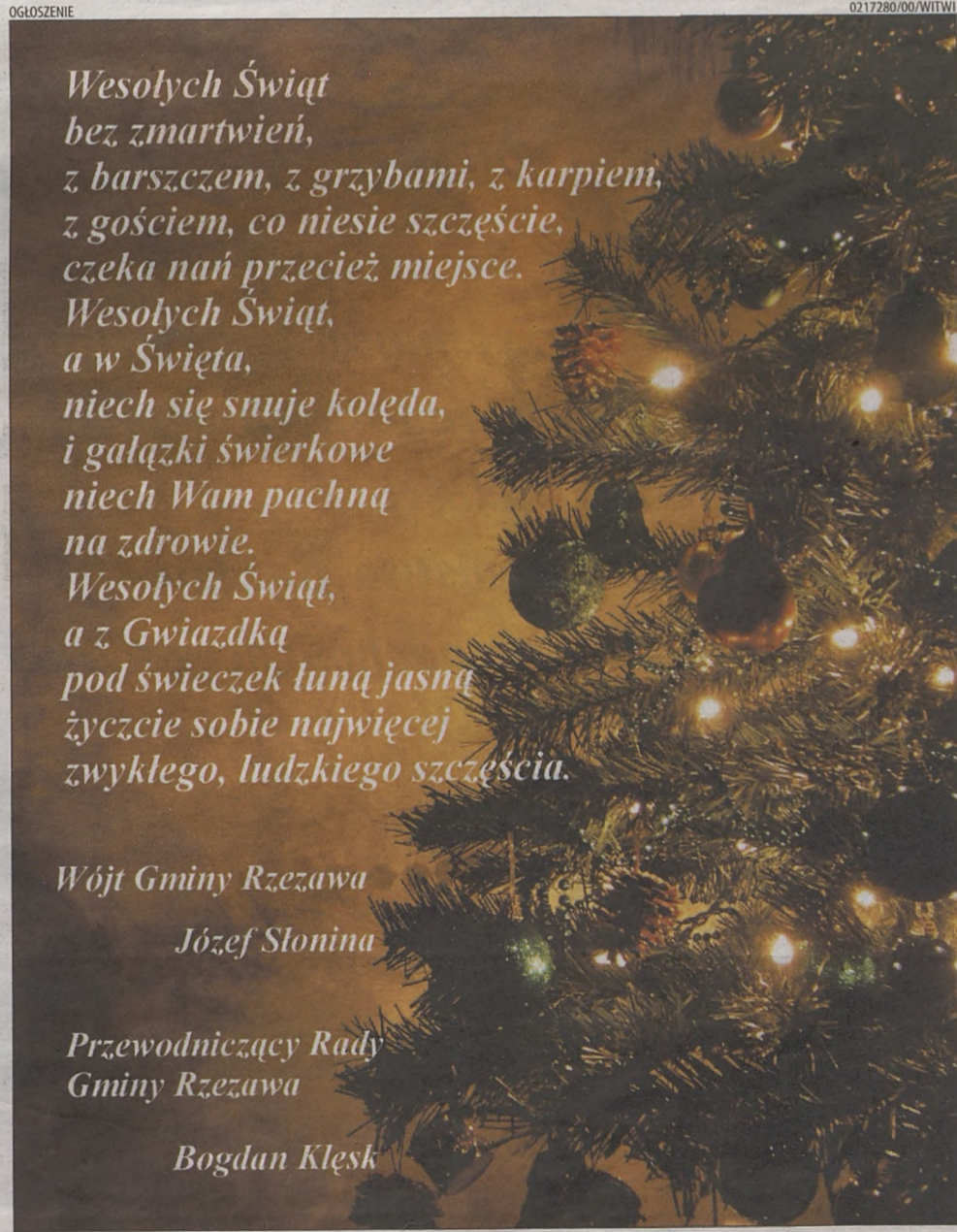
*Wesołych Świąt  
bez zmartwień,  
z barszczem, z grzybami, z karpim,  
z gościem, co niesie szczęście,  
czeka nań przecież miejsce.  
Wesołych Świąt,  
a w Święta,  
niech się snuje kołoda,  
i gałązki świerkowe  
niech Wam pachną  
na zdrowie.  
Wesołych Świąt,  
a z Gwiazdką  
pod świeczek luną jasną  
życie sobie najwięcej  
zwykłego, ludzkiego szczęścia.*

**Wójt Gminy Rzezawa**

**Józef Słonina**

**Przewodniczący Rady  
Gminy Rzezawa**

**Bogdan Klęsk**



# Życzenia świąteczne

OGŁOSZENIE

0214958/00/BANJE

OGŁOSZENIE

0215005/00/DRYAN

*Świąteczny czas sprzyja refleksji,  
rozmowom i spotkaniom w rodzinnym kręgu.  
Pozwala też podsumować różne sprawy,  
ale przede wszystkim poczuć, jak niezwykłym  
darem są międzyludzkie więzy i jak wielką  
radością jest nasza polska tradycja.*

*Życzę wszystkim, aby święta Bożego  
Narodzenia przyniosły wiele dobrych chwil  
przeżywanych wspólnie z bliskimi,  
a Nowy Rok 2009 przyniósł  
Pokój, Nadzieję, Zdrowie  
oraz realizację  
wszystkich marzeń  
i planów.*



*Wójt Gminy  
Iwkowa  
mgr Bogusław  
Kamiński*

*Spokojnych i pełnych radości  
Świąt Bożego Narodzenia  
oraz optymizmu, wszelkiej pomysłowości,  
wielu sukcesów zawodowych i osobistych  
w nadchodzącym Nowym 2009 Roku*

*życzy  
Wójt Gminy Dębno  
– Grzegorz Brach*



OGŁOSZENIE

0215380/00/BANJE

*Wszystkim Mieszkańcom Gminy Brzesko  
z okazji Świąt Bożego Narodzenia  
pragniemy złożyć najserdeczniejsze życzenia  
wielu głębokich, radosnych przeżyć,  
wytrwałości i radości  
oraz błogosławieństwa Bożego  
w każdym dniu nadchodzącego 2009 Roku*

*Grzegorz Wawryka  
Burmistrz Brzeska  
Krzysztof Ojczyk  
Przewodniczący RM w Brzesku*

*Brzesko, grudzień 2008 r.*



OGŁOSZENIE

0214289/00/BANJE

OGŁOSZENIE

0215043/00/DRYAN



*Z okazji zbliżających się  
Świąt Bożego Narodzenia  
Pragniemy złożyć Mieszkańcom Gminy Szczurowa,  
Czytelnikom „Gazety Krakowskiej”  
oraz Rodakom w kraju i za granicą*

*najserdeczniejsze życzenia  
spokojnych, radosnych oraz miłych chwil  
w ciepłej rodzinnej atmosferze,  
a w nadchodzącym Nowym Roku  
wszelkiej pomyślności.*

*Wójt Gminy Szczurowa  
Marian Zalewski*

*Przewodniczący  
Rady Gminy  
Kazimierz Tyrcha*

*Zdrowych, Spokojnych, Radosnych  
Świąt Bożego Narodzenia  
oraz wielu szczęśliwych chwil  
w nadchodzącym Nowym Roku*  
Życzą

*Dyrekcja i Grono Pedagogiczne  
Technikum Uzupełniającego*

*dla Dorosłych w Brzesku  
32-800 Brzesko  
ul. Piastowska 7*



OGŁOSZENIE

0214758/00/PAPAN



**KARPACKA**  
SPÓŁKA GAZOWNICTWA

**W bliskości i niezwykłej atmosferze  
Świąt Bożego Narodzenia  
oderwania od codzienności, spokoju  
i ciepłych chwil w gronie najbliższych,  
a w Nowym Roku 2009  
wielu momentów godnych  
zapamiętania**

**życzą  
Zarząd i Pracownicy  
Karpackiej Spółki Gazownictwa  
i Zakładu Gazowniczego  
w Tarnowie**

# Życzenia świąteczne

OGŁOSZENIE

0220298/00/WITWI

**NZOZ  
MEDi  
karte**

**ŻYCZENIA SPOKOJNYCH  
I PEŁNYCH RADOŚCI  
ŚWIĄT  
BOŻEGO NARODZENIA  
SPĘDZONYCH W MIŁEJ  
RODZINNEJ ATMOSFERZE  
ORAZ WIELU SUKCESÓW  
OSOBISTYCH  
I ZAWODOWYCH  
W NOWYM 2009 ROKU  
SKŁADAJĄ  
PRACOWNICY  
NZOZ MEDIKARTE SP. Z O.O.**

**ZAPRASZAMY DO NOWYCH GABINETÓW SPECJALISTYCZNYCH  
BOCHNIA, UL. PROSZOWSKA 1 (ZA TESCO), TEL. 014/611-53-55**

OGŁOSZENIE

0217290/00/WITWI

*Z okazji Świąt Bożego Narodzenia mieszkańcom gminy Lipnica Murowana, Szanownym Czytelnikom Gazety Krakowskiej pragnę złożyć najserdeczniejsze życzenia spokoju i radości. By ten wyjątkowy czas był dla Was pełen miłości, wiary, nadziei i pojednania. W czas Bożego Narodzenia niech miłość będzie w nas, niech pokój wokół panuje, a dobro nad złem króluje.*

**Wójt Gminy Lipnica Murowana  
Tadeusz Klimek**

*Lipnica Murowana Boże Narodzenie - A.D. 2008*

OGŁOSZENIE

0222321/00/BANJE

*Na tegoroczne radosne Świeta Bożego Narodzenia i zbliżający się Nowy 2009 Rok pragniemy złożyć wszystkim naszym Klientom, Partnerom oraz Sympatykom naszej firmy najserdeczniejsze i szczerze życzenia: zdrowia, szczęścia, sukcesów, pogody ducha i wiary w lepsze jutro. Niech święta spędzone w gronie najbliższych przyniosą Państwu wiele radości, ciepła i optymizmu.*

**Najserdeczniejsze życzenia  
składa  
Biuro Ubezpieczeń „BUFLIX” z Brzeska**

OGŁOSZENIE

0221688/00/WITWI

**MODA STYL SP. J.**  
32-700 BOCHNIA  
UL. PROSZOWSKA 1, TEL. 014/611-30-35  
ZAKŁAD PRODUKCJI ODZIEŻY MĘSKIEJ

**• GARNITURY • MARYNARKI  
SPODNIE •**

*ZDROWYCH I SPOKOJNYCH  
PEŁNYCH SERDECZNEJ ATMOSFERY  
ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA  
ORAZ SZCZĘŚCIA I POMYSŁNOŚCI  
W NADCHODZĄCYM NOWYM 2009 ROKU  
ŻYCZY PAŃSTWU  
ZARZĄD I PRACOWNICY FIRMY MODA STYL*

ZAPRASZAMY KLIENTÓW INDYWIDUALNYCH  
NA ZAKUPY DO NASZEGO ZAKŁADU.  
OFERUJEMY:  
✓ wyroby gotowe i usługi szycia  
✓ wybór wzorów tkaniny i pełny zakres rozmiarów

OGŁOSZENIE

0221443/00/WITWI

*W ten wyjątkowy czas Bożego Narodzenia  
pragnę Mieszkańcom  
Ziemi Bocheńskiej i Brzeskiej  
złożyć życzenia wielu radosnych przeżyć,  
serdecznych spotkań  
w gronie rodziny i przyjaciół  
oraz zdrowia i wszelkiej pomysłności  
w życiu osobistym i zawodowym  
w Nowym 2009 Roku*

**Wicemarszałek  
Województwa Małopolskiego  
Roman Ciepiela**